

fraternitas

GLASILO HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

kazalo

Uvodno slovo

NA KRAJU VIZITACIJE	3
BOŽIĆNA ČESTITKA	5
PODSJETNIK NA SKORA ZBIVANJA . . .	5

Iz našeg Reda

200. GENERALNI KAPITUL 2013.	6
Molitvene nakane za Kapitul	7
SUSRET CEC-a U MARIA ECKU	8
PRIPREMA SE OSNUTAK	
POVIJESNOG INSTITUTA REDA.	10

Naša Provincija

27. SJEDNICA DEFINITORIJA	11
28. SJEDNICA DEFINITORIJA	11
6. SJEDNICA KOMISIJE ZA ODGOJ	12
AKCIJA »FRATERNITAS«	13

Naš franjevački jubilej

SIMPOZIJ O 800. OBLJETNICI.	14
Pozdravno slovo u Splitu	15
LITURGIJSKA PROSLAVA	
NA SUSTIPANU.	16
PJESMA O BRODOLOMCU.	17

Događanja

DAN PROVINCIJE U SPLITU	18
U MOLVAMA OTVORENA	
GODINA VJERE.	18
DANI TRAJNE FORMACIJE	19
Prijedlozi i zaključci	20
DAN DUHA ASIZA	21

»FRANJEVAČKI IZVORI«

NA HRVATSKOM	21
TRIBINE U »GODINI VJERE«	21

Naši jubilarci

ZLATNI SVEČENIČKI JUBILEJ	23
RIJEČI ZAHVALE	24

Mladi

SVEČANI ZAVJETI.	26
ĐAKONSKO REĐENJE	26
SUSRET KLERIKA DVIJU PROVINCIJA .	27
X. DANI OTVORENIH VRATA	27

Izlog

PONOVljENO IZDANJE KNJIGE

»SV. NIKOLA BISKUP«	25
KNJIGE FRA NIKOLE ROŠČIĆA	28

Fraternitas
službeno glasilo
Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevaca konventualaca

Br. 4/2012

Izdaje:
Hrvatska provincija sv. Jeronima
franjevaca konventualaca
HR – 10000 Zagreb, Sveti Duh 31
tel. (01) 3771 888; fax (01) 3773 754
www.ofmconv.hr
ofmconv@ofmconv.hr

Uredio i odgovara:
Ljudevit Anton Maračić
Sveti Duh 31, 10000 Zagreb

Tisak:
Denona d.o.o., Getaldićeva 1, Zagreb

ISSN 1332-7941

uvodno slovo

NA KRAJU VIZITACIJE

Draga braćo,
nakon skoro dva mjeseca obilaženja Provincijom i inozemstvom (u čemu je dio tereta ponio i naš vikar Provincije, fra Josip Blaževiću, na čemu mu i ovdje zahvaljujem), uz službena izvješća koja smo predstavili Provincijskom definitoriju, i koja će biti utkana u provincijalov izvještaj na sljedećem provincijskom kapitolu, za nešto više od godine dana, ovdje bih se samo osvrnuo na neka zapažanja opće naravi, ponajvećma dakako vezana uz naš duhovni i bratski život, ostavljajući sada po strani pastoralno, znanstveno, karitativno, izdavačko i financijsko djelovanje odnosno poslovanje. Kao polazište u ovom razmišljanju služe dakako smjernice našega Četverogodišnjega provincijskog plana, prihvaćene i odobrene na prošlom kapitolu, a koje bi provincijalni ministar, prema smjernicama Direktorija za kanonski pohod, trebao provjeravati i promicati baš prigodom vizitacije.

Prije ulaženja u usporedbu ovih prijedloga i ostvarenja, želim u uvodu istaknuti jednu neosporno lijepu sliku Provincije koju sam otkrio obilazeći domovinom i inozemstvom. To su naši odnosi s dijecezanskim klerom, posebno nositeljima autoriteta u mjesnim crkvama. Pohodio sam skoro sve mjesne ordinarije u čijim biskupijama postoje naši samostani i djeluju naša braća. Mogu s radošću istaknuti da nije bilo nijednoga ozbiljnijeg prigovora ni primjedbe, dakako, uz poneku želju i prijedlog. S druge strane, iz razgovora s braćom, stekao sam dojam da zaista ne postoje veći nesporazumi i nesuglasice u odnosu između braće, posebno one pastoralno jače angažirane, i dijecezanskog klera i crkvenih vlasti. Čak se može reći da su ti odnosi dobri, ponegdje i vrlo dobri. Naša su braća cijenjena, što ponegdje dolazi do izražaja izborom ili imenovanjem u neke službe dijecezanskog karaktera. Rado ističem ovu činjenicu, jer svi dobro znamo što znači *crkvenost* u našem djelovanju. Osjećaj za Crkvu spasio je svojedobno Fra-

nju Asiškoga da ne ostane samo veliki osporavatelj nego bude i iskreni graditelj-popravitelj Crkve. Naš Red je uvijek nastojao njegovati ovu značajku, ne zato da bi se braća ulagivala nekome nego da bi ispunjavala potrebu i dužnost ispravnog postavljanja svojeg odnosa u mjesnoj Crkvi.

Bilo je dakako i još lijepih i dobrih zapažanja, ali – kako to obično biva – u izvješćima se obično izdvaja ono što ponekad odudara od zacrtanih ideala, što nekako izlazi iz okvira određenih crkveno-redovničkih dokumenata i naših provincijskih programa. Tako je bilo i u ovom slučaju, na kraju gotovo dvomjesečnoga provincijskoga kanonskog pohoda. Sjetimo se samo četiriju »zamagljenih« i »osjenjenih« slika izdvojenih u spomenutom ČČP s kratkim osvrtom na svaku pojedinu od njih. Svaka od tih slika predstavljenih u tom dijelu dokumenta zorno odražava naše suvremeno stanje, koje nije teško prepoznati u navedenim pojavama i u našem osobnom i zajedničkom životu. Evo ih:

a) »Ravnodušnost većine ljudi koji grade svoj život daleko od Boga, ali s druge strane i traganje za religioznošću koja ide za izjednačavanjem svih religija i vjera. *Vjerski relativizam* osvaja sve više duše i srca naših suvremenika. Pred takvom stvarnošću i mi redovnici teško odolijevamo napasti da smanjimo oprez, popuštajući ponajvećma napasti osrednjosti. Računamo na svoj odnos s Uskrslim Gospodinom kao gotovom činjenicom te zapuštamo daljnji napor razvoja i razvitka.«

– Osrednjost je karakteristika koja zorno oslikava većinsko stanje u našoj Provinciji. Većina se od nas pomirila s uvjerenjem da je nemoguće ili nepotrebno daljnje razvijanje poziva, zvanja i života koji slijedimo. Najzorniji pokazatelj jest zanemarivanje daljnjeg napora razvoja i razvitka, o čemu nam sve češće i jasnije govore mnogi crkveni i redovnički dokumenti. Trajna formacija predstavlja izazov i sliku u koju uglavnom ne ulaze naši

profili. To je realna slika s kojom se ne smijemo niti možemo pomiriti.

b) »Razbijeni i raskomadani odnosi obiteljsko-ga i društvenog života sve više pogoduju otuđenju života u obitelji i društvu. Za nas redovnike ova se stvarnost većinom ogledava u prihvaćanju stajališta i stila *individualističkog oblika života*, gdje naša opredjeljenja i djelatnosti često izlaze iz zajedničkoga plana, ponajvećma nisu izraz unutarnjeg dogovora te sve više zato slabi osjećaj pripadanja jednoj redovničkoj obitelji, provinciji ili Redu.«

– O individualizmu općenito, koji je zahvatio sve pore javnoga, pa i redovničkog života, ne treba mnogo govoriti ni uvjeravati. Svi ga osjećamo i zapažamo, dakako – kod drugih. Često smo divni pojedinci koji zanemaruju zajednicu. Ta se slika oštro protivi dužnosti bratskoga, zajedničkog života, gdje nas naš franjevački ideal podsjeća da je važnije biti iskreni brat nego divan individualac koji sa zajednicom ima malo ili nimalo posla. To bi trebalo, čini mi se, biti glavni ispit svakog od nas i poticaj na usavršavanje ove slike, koja se zaista predstavlja u »osjenjenim« i »zamagljenim« tonovima. Individualizam sve više osvaja naša srca i naša djelovanja, ali nije dostatno to samo konstatirati – kod drugih, nego poduzeti odlučne korake da u nama takva slika poprimi svjetlije nijanse.

c) »Sve rašireniji *potrošački mentalitet* potiče gotovo sve ljude da grozničavo traže neposredno zadovoljavanje ne samo vlastitih potreba nego ponajviše i hirova. Takav duh dovodi i nas redovnike do oblikovanja malograđanskog mentaliteta, do nekritičke potrošnje, bez osjećaja ozbiljnog razlučivanja, do opadanja umjerenosti i radikalnosti u služenju materijalnim dobrima, bez ikakva nastojanja da nas i ovdje vodi kriterij solidarnosti. Mi naprosto živimo i trošimo više od prosječnog sugrađanina, nismo svjedoci svom vremenu.«

– Uvid u naše stanje zorno potvrđuje činjenicu da su »malograđanština«, kako se voljelo govoriti u vrijeme soc-realizma, ili »konzumerizam«, da se poslužimo neo-liberalističkim terminom, ušli možda kriomice, ali svakako brzo, i osvojili naša srca. Moramo imati najbolji mobitel, naš kompjutor mora odgovarati najnovijim izazovima vremena, televizor mora biti golemih dimenzija, sobe su nam opremljene suvišnim ali najčešće kič-elemen-

tima, nema mjere umjerenosti u služenju materijalnim dobrima. Evanđeoska »sobrietas«, pojam je o kojemu govorimo i propovijedamo – drugima. Srećom, ekonomska kriza donekle uspijeva krotiti ove težnje koje je ponekad teško materijalno ostvariti. No, ostaje taj mentalitet, o kojemu se zaista vrijedi iskreno ispitati i nešto poduzeti da ga bar smanjimo – u sebi više nego u drugih.

d) »Svi više manje proživljavamo teškoću da kao crkvena zajednica budemo izgubljeni i gotovo urođeni u društvo koje više ne prepoznaje *kršćanski identitet* i u kojemu kršćani iz dana u dan sve više postaju manjina. Takav osjećaj može izazvati u našim redovima napast zatvaranja unutar samostanskih zidova, gdje tražimo i doživljavamo određene sigurnosti, okrenuti prošlosti, vješto izbjegavajući izazove poslanja i svjedočenja evanđeoskog života u prilikama koje nam nisu previše naklonjene. Gubitak povlastica za mnoge postaje razlog nemira i zabrinutosti.«

– U proteklom smo vremenu, i kao provincijsko bratstvo, ali i kao pojedinci, prilično bili okrenuti prošlosti, što dakako ne treba uzeti kao iskrivljenu sliku života. Proslave raznih obljetnica, životnih jubileja, spominjanje okruglih godišnjica života, ređenja i zavjetovanja trebaju služiti svima, i onima koji slave, i onima koji s ovima slave, poziv i poticaj na okrenutost budućnosti. Tu sigurnost koju osjećamo promatrajući prošlost, valja usmjeriti na zauzetost kojom proživljavamo sadašnjost i nadu kojom očekujemo budućnost. Nestanak i gubitak donedavnih povlastica koji su sve prisutniji u društvenom i javnom životu, osjećaj da postajemo manjina u vlastitom narodu, ne smiju biti razlogom da zatvorimo vrata i prozore svojih samostana te sebično i nezainteresirano uživamo prebirući samo uspomene prošlosti.

Draga braćo,

svako od ovih zapažanja ili slika ima dakle svoje ime. Poznata su nam, pa ih ovdje samo još jednom spominjemo: Osrednjost – Individualizam – Konzumerizam – Zatvorenost. Vjerojatno se slažemo da ne bi trebalo osporavati ovu sliku u općem, društvenom, pa i crkvenom životu; no, kad se radi o nama pojedinačno ili zajednički, može nastati problem individualizacije, prepoznavanja i samokritičnosti. A čini mi se, i nakon ovoga ka-

nonskog pohoda, da smijemo priznati i prihvatiti ispravnom ovu provjeru, jer – onome koji prizna-je, polovica se oprašta. A drugu polovicu »otku-pljujemo« odlučnim zaokretom u svojem, a ne u životu onoga drugoga. Volio bih da ova zapažanja o većinskom stanju u našoj Provinciji, u životu braće u domovini i inozemstvu, u svakome od nas

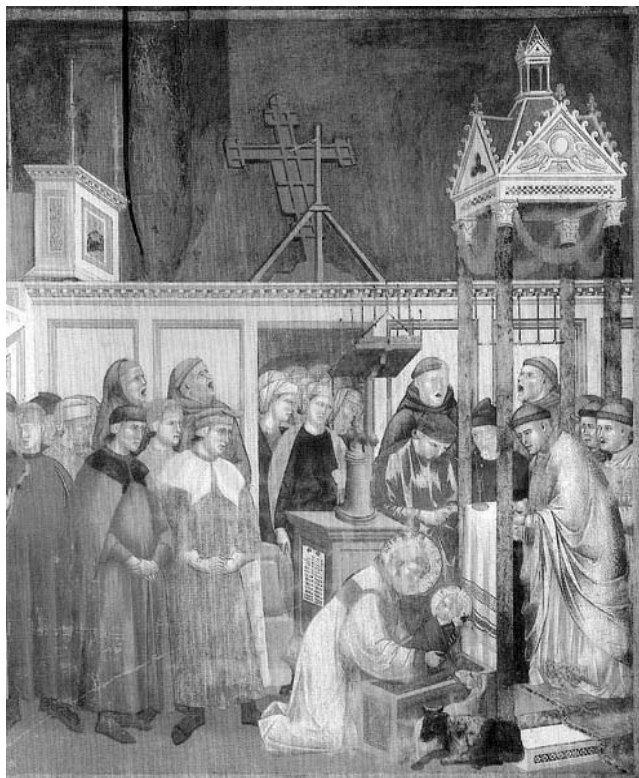
otvore raspoloživo srce te svaki od nas uznastoji i pokuša ovim »zamačljenim« i »osjenjenim« tonovima naše provincijske zbilje dati svjetlije, životni-je nijanse. Mi svi to možemo, mi to znamo, mi to hoćemo, zar ne?

*fra Ljudevit Maračić,
provincijalni ministar*

*Blagoslovljen Božić, ispunjen vje-
rom kojom je naš sveti Otac Franjo
grlio novorođenog Spasitelja svi-
jeta, onoga koga je htio pokazati
nazočnim među nama
i u jaslama našega srca.*

**Svoj braći, sestrama, prijateljima
i dobročiniteljima neka je čestit
Božić i blagoslovom ispunjena
2013. godina!**

PODSJETNIK NA SKORA ZBIVANJA

- 19. siječnja, Asiz: Početak 200. redovitoga Generalnog kapitula, uz sudjelovanje fra Miljenka Hontića, generalnog definitora, i fra Ljudevita Maračića, provincijalnog ministra. U vrijeme izbivanja iz domovine, kao što je trajanje kapitula (skoro mjesec dana), snagom propisa našega zakonodavstva, u Provinciji poslove provincijske uprave vodi vikar Provincije, fra Josip Blažević;
- 18. veljače: Zaključak Generalnog kapitula i povratak Provincijalnog ministra;
- 20. i 21. veljače: Zagreb: Redoviti godišnji susret gvardijana i provincijske uprave;
- 25.-27. veljače, Međugorje: Nacionalni tečaj za duhovne asistente OFS-a i Frame;
- 3.-8. ožujka, Zagreb, duhovne vježbe (prvi turnus), pod duhovnim vodstvom franjevcu fra Diega Diklića s Košljuna (Zadarska provincija sv. Jeronima).

iz našeg reda

200. GENERALNI KAPITUL 2013.

Od subote, 19. siječnja, do ponedjeljka, 18. veljače 2013. u Svetome Asiškom samostanu održava se 200. generalni kapitul Reda male braće konventualaca. Prema službenom popisu na Generalnom kapitolu sudjeluje stotinjak članova, od kojih 88 ima pravo glasa, a ostalih desetak prisustvuju kao slušači (auditores). Od kapitulara s pravom glasa 12 njih dolazi iz Generalne kurije, dakle iz dosadašnje vrhovne uprave Reda, 35 kapitulara nosi naslov provincijala, 2 generalnih kustosa, 17 provincijskih kustosa, dok 22 provincijska delegata zaokružuje ovaj popis. Osim ovih kapitulara, u radu jubilarinoga Generalnog kapitula sudjeluje i 10 službenika Reda (officiales), 10 prevoditelja (translatore) i isto toliko tumača (interpretes). U svemu je predviđeno 132 sudionika Kapitula.

Zanimljiv je popis sudionika prema dobi. Najstariji je bivši generalni ministar, fra Lanfranco Serrini (1924.), potom slijedi generalni prokurator Reda, fra Donald Kos (1936.), te malteški provincijal, fra Alfred Calleja (1937.), a kao četvrti na popisu starosti nalazi se naš provincijal, fra Ljudevit Maračić (1938.). Potom nakon pune četiri godine razlike dolazi provincijal Giorgio Di Lembo (1942.) iz Abruzzo i redom dalje. Najmlađi su članovi Kapitula fra Edward Kawa (1978.), provincijski delegat poljske provincije Svetog Antuna, i njegov zemljak fra Tomasz Kret (1976.), provincijski delegat poljske provincije Bezgrešnog Začeca.

Službeni čin otvaranja Kapitula predviđen je u subotu, 19. siječnja, kada u 18,00 sati u Donjoj bazilici kustos Asiškog samostana, fra Giuseppe Piemontese, predvodi Obred dočeka, na temu: »Braća smo različitih kultura, došli u Očev dom«. Dobrodošlicu će uputiti i asiški biskup, kao i gradonačelnik rodnog mjesta sv. Franje. Potom slijedi svečana Večernja, nakon koje, svrstani po konferencijama i federacijama, kapitularci silaze do groba sv. Franje, gdje provincijski ministri i ostali punopravni članovi Kapitula, u ime svojih odgo-

varajućih jurisdikcija ostavljaju simbolični dar. U tu svrhu ovi su zamoljeni donijeti novije izdanje povijesti odgovarajuće jurisdikcije, životopise novijih Božjih ugodnika i najnovije fotografije svih bratstava i samostana odgovarajućih jurisdikcija. Svrha je ovog čina da se simbolizira predanje sve braće Reda sv. Franji i da po njihovim predstavnicima-poglavarima budu predstavljena sva braća iz cijeloga svijeta. Izdanja povijesnog prikaza određene jurisdikcije trebaju obogatiti arhiv Reda. Našu će Provinciju predstavljati hrvatsko izdanje monografije »Veličina malenih« i talijanski prijevod povijesnog prikaza naše Provincije, koji je fra Nikola Roščić napisao za spomenutu monografiju (a upravo ga spremamo za tisak). Fotografije mjesnih bratstava i pojedinog samostana bit će za vrijeme održavanja Kapitula izložene i predstavljene u obliku prigodne smotre. Potom će biti sabrane i objavljene u zasebnoj publikaciji u boji.

Umoljavaju se braća gvardijani naše Provincije da se pobrinu kako bi najkasnije do Nove godine na naš Provincijalat dostavili u papirnatom obliku, ali i u elektroničkoj formi, sliku svojeg bratstva (fratri) i svojeg samostana (zgrada), u boji. Tajništvo Reda s pravom inzistira da svi samostani Reda budu predstavljeni, što se nadamo da će gvardijani rado i spremno učiniti. Ako sami ne posjeduju u kući dobar aparat za snimanje u elektroničkom, digitalnom obliku, neka zamole nekog fotografa da to učini i što prije dostave na e-adresu Provincijalata: ofmconv@ofmconv.hr

S obzirom na samo održavanje i tijek Kapitula, nadam se da ću češće elektroničkim putem dostavljati vijesti, koje će braća dobivati kao prilog provincijskoga informativnog biltena INFO. Mislim da ću uspjeti pratiti tijek događanja i iscrpnije informirati.

Svu braću još jednom podsjećam na molitve za Kapitul, objavljene u prošlom broju »Fraternitas«, a za one koji su možda zaboravili ili zametnuli tekst, ponovno objavljujemo u nastavku ovog bloka vijesti.

*fra Ljudevit Maračić,
provincijalni ministar*

MOLITVENE NAKANE ZA GENERALNI KAPITUL 2013.

Od 2. prosinca 2012. do 18. siječnja 2013.

Jutarnja:

Svrati svoj pogled, nebeski Oče, na našu redovničku obitelj koja se sprema slaviti skori Generalni kapitul:

- *udijeli joj da bdi u molitvi i kliče u pohvali iščekujući Krista koji dolazi.*

Večernja:

Djevici Mariji udijelio si krilo koje će primiti tvojeg Sina, Isusa Krista:

- *udijeli našem Redu da očituje Gospodina u svetom djelovanju.*

Od 19. siječnja do 18. veljače 2013.

Jutarnja:

Svrati svoj pogled, nebeski Oče, na našu redovničku Obitelj, koja upravo slavi novi Generalni kapitul:

- *udijeli joj da ponovno otkrije zanos i revnost početaka i da se obnovi u evanđeoskom duhu.*

Večernja:

Pozvao si, nebeski Oče, svojeg slugu Franju da bude čovjek kontemplacije, bratstva i apostolskog života:

- *udijeli Generalnom ministru i njegovim suradnicima da našu redovničku obitelj vode putem molitve, uzajamne ljubavi i misijske zauzetosti.*

SUSRET CEC-A U MARIA ECKU

Redoviti jesenski plenarni sastanak Konferencije Srednje Europe (CEC) održan je u njemačkom samostanu Maria ECKU (822 m), gdje se nalazi marijansko svetište povjereno našoj njemačkoj braći. Susret je počeo u ponedjeljak, 8. listopada navečer, a završio u petak, 12. listopada nakon doručka. Prisutni su bili svi pozvani članovi CEC-a: fra Miljenko Hontić, generalni asistent CEC-a, fra Bernhardin Seither (Njemačka), fra Milan Kos (Slovenija), fra Theo Scholtes (Nizozemska), fra Ljudevit Maračić (Hrvatska), fra Christian Fichtinger (Austrija), fra Vincenzo Cosatti (Švicarska), fra Pascal Marquard (Švicarska, tajnik), fra Darek Bryk (Poljska, delegat), fra Jonel Anghel (Rumunjska, delegat), fra Slawomir (Poljska, delegat), fra Paul Miskiewicz (Engleska, gost), fra Dominique Mathieu (Belgija). U svemu trinaest frataru: četiri provincijala, jedan provincijski kustos, ostali delegati i gosti.

1. Budući da je dosadašnjem predsjedniku CEC-a, fra Vincenzu Cosattiju spajanjem Švicarske i Austrijske delegature u njemačku provincijsku kustodiju istekao mandat generalnog delegata (Švicarska), CEC je trebao izabrati novog predsjednika i potpredsjednika, pa se odmah nakon uvodne molitve i kratkog pozdrava dosadašnjeg predsjednika pristupilo izboru. U drugom krugu tajnog izjašnjavanja preko cedulja, izabran je fra MILAN KOS, slovenski provincijal, koji je dobio šest glasova, dok je ostale dobio fra Bernhardin Seither, njemački provincijal. Potom se pristupilo izboru potpredsjednika, i u prvom krugu izabran je njemački provincijal fra Bernhardin Seither, koji je dobio devet glasova, a preostali glas dobio je fra Ljudevit Maračić. Kako se prema prijedlogu dopunjenih statuta Konferencija Reda preporuča uvođenje predsjedničkog vijeća za rješavanje hitnih i konkretnih poslova, uz izabranu dvojicu aklamacijom je jednoglasno izabran fra Miljenko Hontić, generalni asistent CEC-a za trećeg člana Predsjedničkog vijeća. Budući pak da je i dosadašnjem tajniku CEC-a, švicarskom bratu fra Pascalu Marquardu istekao četverogodišnji mandat, na

prijedlog novoizabranog predsjednika za novog je tajnika izabran fra Janez Kurbus, član Slovenske minoritske provincije.

2. Fra Miljenko Hontić, generalni asistent, zahvalio je potom novoizabranom vodstvu na prihvaćanju službi, a ujedno se na kraju mandata javno zahvalio dosadašnjim predsjednicima CEC-a, fra Vincenzu Cosattiju, fra Đuri Hontiću (odsutnome) i fra Dominiqueu Mathieu, na uloženom trudu u unapređivanju odnosa među višim redovničkim poglavarima Srednje Europe, te uručio konkretno priznanje u vidu makete na staklu, s ispisanim tekstom; rad koji je dao umjetnički izraditi fra Zdravko Tuba, naš creski gvardijan.

3. Uslijedila su uobičajena informativna izvješća svakoga prisutnog člana. S posebnom se pažnjom pratio izvještaj fra Christiana Fichtingera, novoizabranoga provincijskog kustosa Austrije i Švicarske (u sklopu Njemačke provincije), koji je istaknuo da pred civilnim vlastima i dalje postoje Austrijska i Švicarska provincija, te se u tom smislu u pravnom pogledu nije ništa promijenilo. Sada je u fazi usklađivanje ekonomskih odnosa. Na to je uslijedio vrlo opširni izvještaj o stanju temeljite obnove samostana u Fribourgu, o čemu je govorio fra Pascal Marquard, voditelj poslova od strane švicarske braće. S obzirom na predračune troškova, došlo je do velikih odstupanja, što će osjetno usporiti i otežati obnovu, koja bi trebala početi idućeg proljeća. – Dosadašnji belgijski generalni delegat, fra Dominique Mathieu upoznao je prisutne sa stanjem nakon ukinuća Belgijske delegature. U Bruxelles su došla braća iz Francuske provincijske kustodije i uskoro će tamo živjeti šest članova Reda. Što se tiče samostana u Halleu, traže se povoljniji uvjeti za prodaju, od čega će dio zarade otići na financiranje troškova starije i bolesne braće. Podsjetio je da se u Belgiji za braću smještenu u prikladnim domovima mjesečno plaća 2.500 eura (!), pa nije teško zamisliti kolike izdatke treba osigurati da bi se mogle podmiriti redovite potrebe. Od belgijske braće, trojica su prešla u susjednu Nizozemsku provinciju, jedan se priključio Pado-vanskoj provinciji, a dosadašnji delegat, fra Dominique odlazi u Libanon, gdje će u Bejrutu djelovati kao član Kustodije Svete Zemlje.

4. Detaljno je analizirano izvješće o prvome susretu odgovornih u odgoju CEC-a, održanom početkom rujna u Cresu, koje je podnio fra Miljenko Hontić. Najviše se vremena posvetilo pitanju organizacije i odgovornosti u pripremanju godišnjih susreta klerika naše Konferencije (tzv. Junioren-Treffen). Uskoro istječe mandat odgovornog u odgoju CEC-a, fra Andreju Šeguli, pa će u proljeće trebati o tome voditi brigu. Čula su se razna mišljenja o mjestu, temi i odgovornome (odgovornima) za ove susrete, koje svakako treba podržati i njima proslijediti. U svakom slučaju, dok se ne nađe novi odgovorni za odgoj u CEC-u, Hrvatskoj provinciji sv. Jeronima povjerava se organizacija idućeg susreta Junioren-Treffen, mladih juniora (klerika) Srednje Europe, i to u Cresu, u tjednu po Uskrsu, makar po novom rasporedu to više nije neradni tjedan. Druge termine tijekom školske godine nije moguće pronaći. Kao tema može poslužiti već ranije predviđeno razmatranje Spisa sv. Franje i problematike s time u vezi.

5. Fra Miljenko Hontić je također govorio o problemu popunjavanja mjesta penitencijera u vatikanskoj bazilici sv. Petra. Trenutno ima teškoća s popunjavanjem mjesta njemačkog penitencijera, koji treba proći za njega dosta naporan tečaj talijanskog jezika. Fra Miljenko je podsjetio kako svaka Konferencija treba kolektivno voditi brigu o penitencijerima i njihovim ljetnim zamjenicima, jer to nije samo briga pojedine provincije, nego svake konferencije. Pri tome treba uvažavati potrebu da svaki penitencijer u Vatikanu treba svakako dobro poznavati i govoriti talijanski jezik.

6. Plenum je razmotrio Nacrt obnovljenih statuta konferencija i federacija Reda, koji je Generalna kurija objavila i dostavila 5. siječnja ove godine. Najveća i zapravo jedina veća promjena odnosi se na naslov i okvir ove institucije. Prema nacrtu u konferenciji djeluju samo provincijali i kustosi, a tamo gdje je okvir proširen i na delegate (generalne ili provincijske), ta se institucija naziva federacija. Takav je slučaj baš i s našom dosadašnjom konferencijom, u kojoj sudjeluju tri poljska delegata i rumunjski delegat. Velikom većinom prisutnih u ovome susretu, zaključeno je da se zamoli Generalna uprava Reda da za nas i dalje ostane naziv konferencija, koji je u Europi nekako uobičajeniji

od naziva federacija, koji se odnosi na veće prostore, kao što su cijeli kontinenti (Latinska i Srednja Amerika, Afrika i Azija s Oceanijom). Što se tiče prava glasa delegata, većina je sklona da se njima i dalje omogući aktivno pravo glasa, o čemu će dakako odlučiti Generalna uprava Reda.

7. Već dulje vremena osjeća se potreba da se za redovite potrebe financiranja rada CEC-a uvede novčani fond, u koji bi svaka članica (provincija, kustodija i delegatura) redovito godišnje uplaćivala određeni iznos, s time da se nikako ne ide za stvaranjem kapitala, pa bi se krovni iznos ovog fonda smio popeti najviše do 5.000 eura. Odlučeno je, u tu svrhu, da svaki član CEC-a doprinese za stvaranje ovog fonda, o kojemu će voditi brigu tajnik CEC-a, po 10 eura po broju svečano zavjetovanih članova. Naša će Provincija, tako, u idućoj godini u fond trebati uplatiti 650 eura, u daljnjoj godini bar još jednom isti iznos, a kasnije će se vjerojatno osjetno umanjiti.

8. Fra Miljenko Hontić, generalni asistent CEC-a, upoznao je sve prisutne s najnovijim pripremama Generalne kurije za održavanje skoroga jubilarboga, 200. Generalnog kapitula. Predočio je pripremni radni dokument (tzv. Instrumentum laboris), koji će svi kapitularci dobiti po svetkovini Svih Svetih (zajedno s izvješćem Generalnog ministra). Fra Miljenko je detaljno naveo svih 28 prijedloga (tzv. motio) o kojima će Kapitul raspravljati i odlučiti. Tri su skupine ovih prijedloga. Desetak se odnosi na poboljšanje i obnovu života braće (Rad na obnovi Konstitucija, Solidarnost u personalu, Prioriteti u sljedećem šestogodištu, Ekonomska solidarnost u Redu, Odobrenje neki novih dijelova »Discepolato Franciscano«, Usvajanje »Ratio studiorum«, Formacija novih gvardijana, Priprema novih franciskanologa...). Drugi dio pripremnog dokumenta sadrži prijedloge za poboljšanje služenja u Redu (Obnova struktura, Generalna kanonska vizitacija, Statut Asiškog samostana, Metodologija postavljanja ili skidanja gvardijana, Pojačanje rada Generalnog tajništva i Generalnog ekonomata, Definitivne norme za spajanje provincija, posebno onih u Italiji...). Treći blok prijedloga sadrži posebne teme (Uspostava Meksičke provincije, Ujedinjenje provincija u Italiji i Sjedinjenim Američkim Državama, Pitanje

Mađarske i Transilvanske provincije, Preispitivanja »taxatio« za potrebe Reda...)

9. Na kraju susreta zaključeno je da se iduće plenarno zasjedanje CEC-a održi od 15. do 19. travnja 2013. u Austriji (ili eventualno u Nizozemskoj).

Jedan smo dan trebali uživati u ljepotama obližnjeg jezera Chiemsee, ali su nam magla i dosadna kišica doslovno pokvarile dojam. Posjetili smo dva poznata otoka na tom jezeru, koje Nijemci nazivaju »Bavarskim morem«. Na Herreninselu razgledali smo raskošni, nedovršeni dvor Ludwiga II., koji je kao »Kralj Mjesec« bolesno oponašao sve što je nekoć Ljudevit XIV., »Kralj Sunce« kako su

ga zvali, činio i volio, pa je tako Ludwig II. ovdje podigao kopiju Versajskog dvora, koju zbog pre-rane smrti (samoubojstvo?) nije uspio dovršiti. Na istome otoku posjetili smo nekadašnji augustinski samostan i crkvu, za Slovence posebno važno mjesto, kao što me podsjetio slovenski provincijal fra Milan Kos, zato što je ovdje kršten njihov knez Gorazd i potom je širio kršćanstvo po Koruškoj. Na Fraueninselu, manjemu obližnjem otoku, pohodili smo veliki samostan benediktinki (ima ih 25), a cijeli otočić odiše njihovim utjecajem i blizinom. U njihovoj smo gostionici imali prigodu okusiti neke bavarske specijalitete, posebno iz ovoga velikog jezera. I nije bilo baš loše, čak ni onima koji poznaju i više vole jadransku kuhinju.

fra Ljudevit Maračić

PRIPREMA SE OSNUTAK POVIJESNOG INSTITUTA REDA

U Rimu, pri Papinskom fakultetu sv. Bonaventure (Seraphicum), od 15. do 17. studenoga 2012. održan je dugo pripremani prvi susret braće našeg Reda koja se po struci ili po interesu bave prošlošću franjevac konventualaca. Od tridesetak pozvanih, odazvalo se njih oko 25. Iz naše Provincije sudjelovao je jedino fra Ljudevit Maračić, dok je fra Tomislav Mrkonjić zbog bolesti otkazao sudjelovanje. Dvojica pozvanih iz Provincije, fra Nikola Rošić i fra Bernardin Filinić, ispričala su svoj izostanak.

Za vrijeme trodnevnog susreta, koji je moderirao fra Jerzy Norel, generalni vikar Reda, sudionici su temeljito razmotrili prikladnost osnivanja jedne strukture koja bi uključila suradnju među povijesnim stručnjacima i ostalima koji se bave poviješću Reda. Sudionici ovoga prvoga susreta takve naravi dolazili su s različitih strana svijeta, pa je i ta je činjenica pridonijela da su se razmijenila brojna iskustva u ozračju uspoređivanja i moguće suradnje. Iz razgovora i radova ovog skupa proizašla je neumitna želja i potreba da se stvori neka struktura koja će za početak služiti kao polazišna točka za animaciju i povezivanje svih koje u Redu zanima i privlači njegova prošlost. Ustanovljeno je kako se kod mlađe braće sve manje zapaža interes za povijest, bilo u znanstvenom, bilo u istraživačkom pogledu, čime se sve više gubi i težnja da se mladima prenosi povijest i predaja našega starog Reda. Naglašena je nužnost uspostavljanja ravnoteže između znanstvenog pristupa povijesti i njezina divulgativnog izraza, odnosno popularnog bavljenja prošlošću, koja se često susreće u raznim djelima naše braće. To se dvoje treba nadopunjavati.

Na kraju su sudionici ponudili više prijedloga koje će razmotriti Generalna kurija. Predloženo je da se ubuduće svake godine organizira sličan susret, kojim bi se dala podrška onima koji će u Rimu nositi teret organizacije prve zasad još nedefinirane strukture, koju predvodi fra Andreas Fieback, njemački fratar i generalni arhivar Reda, a njemu uz bok stajat će slovenski subrat fra Igor Salmić. Susret je bio prigoda da se upoznaju braća koja se bave ili koje privlači rad na povijesnom istraživanju i populariziranju prošlosti Reda i provincija te je svaki sudionik predao svoja objavljena djela i priloge povijesne tematike. Zaključeno je, radi preglednosti i boljeg uvida u stvari, da svatko u cijelosti preda sve svoje radove povijesnoga karaktera, objavljene u knjigama ili časopisima na bilo kojemu jeziku.

Poticažno je u tom smislu djelovao i posjet Generalnom arhivu Reda pri Generalnoj kuriji u Rimu, gdje je sudionike primio vrhovni poglavar, fra Marco Tasca, i zadržao se s njima u poduljem razgovoru. Isto tako dojmljivo, čak i čeznutljivo je djelovao posjet Povijesnom institutu Reda franjevac kapucina, te se nakon toga mogla odvagati potreba i mogućnost osnivanja jednoga sličnog centra pri našem Redu.

naša provincija

27. SJEDNICA PROVINCIJSKOG DEFINITORIJA

U Provincijalatu je u ponedjeljak, 5. studenoga 2012., održana redovita, 27. sjednica Provincijskog definitorija, na kojoj su sudjelovali svi članovi Definitorija. Rad sjednice počeo je u 15 sati, a završio tri sata kasnije.

Glavna tema ove sjednice, prema Direktoriju o vizitacijama, bilo je Provincijalovo izvješće o *dotad obavljenom kanonskom pohodu* samostanima u Provinciji. Braća su upoznata sa zapisima koje je Provincijalni ministar sastavio i kao službena izvješća ostavio svakom samostanskom bratstvu koje je vizitirao. Ekonom Provincije, koji je pratio vizitatora, dopunio je izvješće pregledom financijskog stanja pojedinog samostana. Braća definitori iskazali su pažnju i nekim pitanjima potražili daljnja razjašnjenja i dopune. Potom je Provincijalni ministar upoznao Definitorij s programom daljnjeg dijela vizitacije, koja se sada prenosi na braću u inozemstvu. Najprije u pratnji Ekonomy Provincije obilazi braću u Njemačkoj, da bi potom nastavio posjet braći u Italiji (Rim, Asiz, Padova), a u međuvremenu Vikar Provincije kao Provincijalov opunomoćenik predviđa službeni posjet braći u Americi. Tako će uprava Provincije steći najbolji uvid u sadašnje stanje života, rada i zdravlja braće koja iz raznih razloga borave, djeluju, studiraju ili se odgajaju u inozemstvu.

Na prijedlog Provincijalnog ministra, Definitorij je prihvatio odluku da se ovogodišnja *akcija »Fraternitas«* ponovno usmjeri na pomoć viškom samostanu sv. Jere, ovaj put za obnovu krovitšta nad crkvom. Braća koja su ovog ljeta bila u Visu vidjela su rezultat prošlogodišnje akcije, kojom je solidarnom pomoću samostana i Provincije omogućena uspješna obnova svih prozora i vrata na cr-

kvi a ponegdje i samostanu. Želja je i potreba da se nastavi ovom akcijom, pa u tom smislu provincijska uprava apelira na braću u domovini, ali i inozemstvu, da se spremno i rado uključe u ovaj projekt. Potrebno je ovogodišnju »Franjevačku korizmu«, vrijeme od Svih Svetih do Božića, osmisliti i prikupljenu »uštedevinu« od dragovoljnih odricanja i priloga usmjeriti prema tom projektu. Braća, posebno poglavari, pozvani su u tom smislu animirati braću i potaknuti na solidarnu pomoć.

Definitorij se malo pozabavio *pitanjem grobnica* na Mirogoju. Uz našu veliku fratarsku grobnicu, braća su darovnicama dobila još dva grobna mjesta, na različitim lokacijama ovoga glavnoga zagrebačkog groblja. Definitorij smatra da je došlo vrijeme razmišljanja i odlučivanja o tom pitanju, a kako je zagrebački samostan Svetog Duha stvarni vlasnik ovih grobnica, bit će predloženo samostanskom bratstvu da razmisli o tome i eventualno donese neke zaključke.

Na sjednici Definitorija razmotrena su još neka pitanja personalne i financijske naravi. Zaključeno je da se sljedeća sjednica održi u Provincijalatu, 10. prosinca o. g., kad će jedna od glavnih tema biti tromjesečno financijsko izvješće Ekonomy Provincije.

28. SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovita, 28. sjednica Definitorija naše Provincije održana je u Provincijalatu u ponedjeljak, 10. prosinca o. g., s početkom u 8,30 sati. Potrajala je tri puna sata. Zbog loših vremenskih uvjeta i visokog snijega sjednici nije mogao prisustvovati fra Ilija Miškić, definitor iz Vinkovaca.

Sjednica je imala dva glavna dijela. U prvome su fra Ljudevit Maračić, provincijalni ministar, i fra Josip Blažević, vikar Provincije, opširno izvije-

stili o obavljenoj vizitaciji braći u domovini, Njemačkoj, Italiji i Americi. Definitori su upoznati s bratskim, duhovnim, pastoralnim i ekonomskim vidikom života naših zajednica i pojedinaca. Dio tih informacija bit će utkan u provincijalovo izvješće za sljedeći provincijski kapitul. Drugi dio sjednice posvećen je izvješću Provincijskog ekonoma, fra Ivana Radeljaka, o ekonomskom stanju Provincije i pojedinog samostana, kao i braće koja djeluju u inozemstvu. Predviđen je i proračun za sljedeću godinu, kao i neki (rijetki) izvanredni troškovi u bližoj budućnosti.

Odobren je plan izdavanja *povijesnog prikaza naše Provincije* na talijanskom jeziku (rad fra Nikole Rošćića, objavljen u monografiji »Veličina malenih«), pa će po jedan primjerak biti podijeljen svakom članu skoroga Generalnog kapitula, a ostatak će biti na raspolaganju za predstavljanje naše Provincije onima koji se za nju zanimaju, a ne poznaju hrvatski jezik. Bilo je također govora o slanju jednog bogoslova na daljnje teološke nauke u Njemačku. Uočena je potreba ažuriranja ugovora između Provincije franjevk i misionarki i naše Provincije, koje djeluju pri našim samostanima u Novom Marofu i Vinkovcima, pa su u tu svrhu neki definitori zaduženi da razmotre stari tekst i ponude novu verziju, imajući dakako u vidu i neke novonastale financijske promjene. Određeni su termini nekih skupova na početku sljedeće godine, pa je tako tradicionalni *susret gvardijana i provincijske uprave*, umjesto predviđenog termina krajem veljače, određen za srijedu i četvrtak, 20. i 21. veljače 2013., jer se tjedan dana kasnije održava već uhodani Nacionalni tečaj duhovnih asistenata Franjevačkoga svjetovnog reda i Frame, o čemu će braća asistenti biti na vrijeme obaviješteni. Sljedeća sjednica Definitorija zakazana je za ponedjeljak, 14. siječnja 2013., u Provincijalatu, s početkom u 8,30 sati.

6. SJEDNICA PROVINCIJSKE KOMISIJE ZA ODGOJ I IZOBRAZBU BRAĆE

U Provincijalatu je u utorak, 6. studenoga o. g., održana sjednica Komisije za odgoj i izobrazbu braće naše Provincije, šesta u ovome četverogodištu. Sudjelovali su svi članovi Komisije, osim fra Ferdinanda Čavara, zakonito spriječenog. Rad sjednice potrajao je cijelog prijepodneva.

Nakon kratkoga molitvenog uvoda predsjednik Komisije, fra Ljudevit Maračić, izvijestio je da je fra Ivan Penava, prestankom službe provincijskog promicatelja za zvanja, ponudio potom prihvaćenu ostavku na službu tajnika Komisije, pa je predložen na tu službu novi provincijski promicatelj za zvanja, fra Željko Klarić, koji je izbor prihvatio.

Uslijedila su *izvješća odgojitelja* odgovornih u pojedinim odgojnim ustanovama naše Provincije, počevši od Malog sjemeništa u Zagrebu (u kojemu boravi pet kandidata), preko Postulature u Cresu (dva postulanta) i Novicijata u Asizu (četiri novaka) do Klerikata u Zagrebu (šest klerika) i Rimu (jedan klerik). Odgojitelji su izvijestili o općem stanju u pojedinoj ustanovi i pojedinom odgajniku napose. U popratnoj diskusiji razmijenjena su mišljenja i zatražena dodatna razjašnjenja.

Potom je fra Željko Klarić izvijestio o radu *provincijskog promicatelja* za zvanja i Centru naše Provincije za zvanja. Posebno je pažnja usmjerena na nedavno održane X. dane otvorenih vrata (devet sudionika), pa su podnijete informacije o nekolicini sudionika koji su najavili mogućnost prijave u postulaturu. Iskustva s ovom inicijativom su pozitivna; valja nastaviti u tom smjeru, braću u Provinciji bolje informirati i animirati u tom smislu. S obzirom pak na rad *Centra za zvanja*, naglašena je potreba pripremanja i izdavanja promidžbenih materijala, pa se – među ostalim – predlaže i ponovno tiskanje i izdavanje uspješnog djela koje predstavlja Red: »Franjevci konventulci – Braća

zajednice«, prijevod moderno opremljene knjige koju su napisala i u Asizu objavila dva naša američka subrata.

Fra Josip Blažević, odgovoran za *trajnu formaciju* u Provinciji, izvijestio je o ovogodišnjim Danima trajne formacije, održanim sredinom listopada u Zagrebu, na temu »Vojska Bezgrešne« u perspektivi nove evangelizacije. Najavio je održavanje idućeg susreta početkom jeseni iduće godine, kada bi, prema prijedlozima iznijetima na kraju ovogodišnjeg skupa, trebalo obraditi temu »Vođenje duhovnih vježbi danas«, ali su se na sjednici Komisije čuli i neki drugi prijedlozi, kao što je »Uloga modernih masmedija u životu odgajanika«, s posebnim naglaskom na odgoj za pravilno i odgovorno služenje Facebookom. Predloženi su *termini duhovnih vježbi* u idućoj godini i spomenuta neka imena mogućih voditelja, a fra Josipu povjereno da kontaktira s predloženim kandidatima za vođenje duhovnih vježbi, dajući prednost braći iz fra-njevačkog okružja.

Na kraju sastanka zaključeno je da se sljedeća sjednica Komisije održi u creskom samostanu sv. Franje, u srijedu, 29. svibnja 2013.

fra Željko Klarić

AKCIJA »FRATERNITAS«

Zagreb, 6. studenoga 2012.

Br. 259/12/P

Predmet: *Ovogodišnja akcija »Fraternitas«
Svoj braći Provincije, u domovini i inozemstvu*

Draga braćo,

Definitorij Provincije na svojoj posljednjoj sjednici, održanoj u Provincijalatu 5. studenoga ove godine, među ostalim, zaključio je da se ovogodišnja akcija solidarnosti u Provinciji, pod nazivom »Fraternitas«, poput one lanjske, namijeni za pomoć *popravku krovista crkve sv. Jere u Visu*. Uz pomoć samostana i Provincije, kao plod prošlogodišnje akcije, na crkvi su tijekom ove godine u potpunosti izmijenjeni svi prozori i vrata, što su mogli osobno provjeriti oni koji su ljetu proveli u viškom samostanu. Želja nam je da ovom akcijom nastavimo pomoć »našemu malom viškom samostanu«, koji sam ne može pokriti troškove popravka i zamjene krovista crkve, pa se nada u solidarnu podršku i očekuje pomoć cjelokupne provincijske zajednice.

Znamo da nije vrijeme baš najpogodnije za kucanje na vrata pomoći, ali smo svjesni da se otkidanjem dijela suviška, pa i onoga što je možda potrebno, zajedno mogu učiniti velike stvari. Preporučamo da se uštedeni novac *na račun »korizmene« pokore* (od blagdana Svih svetih do Narođenja Gospodnjega), a i drugi dragovoljni prilozi, usmjere do kraja godine, izravno ili preko Provincijalata, na ovu namjenu, s naznakom: solidarna akcija »Fraternitas« 2012.

Samostanskim poglavarima *u domovini*, ali i svoj braći *u inozemstvu*, toplo preporučamo ovu akciju i na srce stavljamo brigu i pažnju cjelokupnoga provincijskog bratstva za one samostane i crkve koji su više u potrebi. Nadamo se da neće trebati ponovno kucati na darežljiva i nesebična srca naše braće.

Uz iskreni pozdrav, za Definitorij i osobno –

*fra Ljudevit Maračić,
provincijalni ministar*

naš franjevački jubilej

U Splitu i Zadru, početkom listopada ove godine, svečano je proslavljena 800. obljetnica dolaska sv. Franje u naše krajeve. Najprije je u Splitu i Zadru, 1. i 2. listopada, održan znanstveni skup, a završno liturgijsko slavlje na Sustipanu, 6. listopada, okrunilo je ovu proslavu koju je organiziralo Vijeće franjevačkih zajednica Hrvatske te Bosne i Hercegovine. Važno mjesto i ulogu u znanstvenom dijelu imali su i naš provincijal, fra Ljudevit Maračić, te fra Nikola Roščić, dok je za uspjeh veličanstvenoga liturgijskog slavlja najzaslužniji fra Žarko Relota, koordinator i voditelj ovog dijela proslave, uz podršku splitske subraće, naročito fra Roka Bedalova. Donosimo opširniji opis obaju dijelova proslave 800. obljetnice dolaska sv. Franje u naše strane.

SIMPOZIJ O 800. OBLJETNICI DOLASKA SV. FRANJE U NAŠE KRAJEVE

U dane 1. i 2. listopada 2012. održan je međunarodni znanstveni simpozij »Početci franjevaštva u Hrvata« povodom 800. obljetnice dolaska sv. Franje na hrvatsku obalu, a u organizaciji Vijeća franjevačkih zajednica Hrvatske te Bosne i Hercegovine. Organizacijski odbor ovog simpozija najviše je doprinio za njegovo uspješno održavanje: fra Josip Sopta, OFM, predsjednik, fra Ljudevit Maračić, OFMConv te fra Gabrijel Jurišić, OFM. Inicijativu za proslavu ove Franjine godišnjice dao je naš samostan sv. Franje u Splitu, a potom su je prihvatili franjevački provincijali Hrvatske te Bosne i Hercegovine.

Iz naše Provincije na ovom simpoziju prisustvovali su redovnici iz Splita: fra Pero Džida, fra Žarko Relota, fra Teofil Majić, fra Špiro Marašević, fra Žarko Mula i fra Roko Bedalov; iz Zagreba: fra Ljudevit Maračić, provincijal, fra Josip Blažević, fra Alojzije Litrić, fra Augustin Kordić, fra Ivan Radeljak, fra Ivan Bradarić, fra Željko Klarić, te bogoslovi: fra Vladimir Vidović, fra Filip Pušić, fra Milan Gelo, fra Josip Ivanović i fra Ivan Lotar; iz Šibenika: fra Nikola Roščić; iz Visa: fra Damjan Glavaš; iz Cresa: fra Zdravko Tuba i dva postulanta (Vilček Novački i Antun Radovanić). Ovdje spominjemo i dva naša redovnika iz Slovenske provincije: fra Milana Kosa, provincijala,

i fra Marijana Vogrina, te iz Italije: fra Giancarla Corsinija, provincijala Markijske provincije, i fra Angela Palerija, iz Zambijske provincije (inače prije član Markijske provincije). A još su iz Italije bila dva redovnika OFM (jedan od njih provincijalni ministar) i jedan franjevac kapucin (vikar njegove Provincije).

Prvi dio simpozija održan je u samostanu sv. Franje na obali u Splitu, 1. listopada 2012., s početkom u 15 sati. Brojne uzvanike pozdravili su fra Josip Sopta, fra Ljudevit Maračić, fra Ivan Paponja, provincijal franjevaca trećoredaca, don Ivan Čubelić, generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije, gospodin Ante Sanader, župan Splitsko-dalmatinske županije. A bila je prisutna i gospođa Maja Munivrana, pročelnica za kultura grada Splita.

Predavanja su održali: don SLAVKO KOVAČIĆ *Crkvene prilike u XIII. st. u Hrvatskom priobalju*; ANĐELKO MIJATOVIĆ *Političke i gospodarske prilike u našim krajevima u XIII. st.*; Fra ŽELJKO TOLIĆ OFM *Geografsko širenje Reda u našim krajevima*, fra NIKOLA ROŠČIĆ OFMConv *Splitsko-trogirska tradicija o boravku sv. Franje*», JOSIP FARIČIĆ *Pomorska putovanja Jadranom u XIII. st.*, Fra ANGELO PALERI OFMConv *Lokalne tradicije u Markama o putovanjima sv. Franje*, S. KATA KARADŽA *Prve klarise u našim krajevima*, Fra PETAR RUNJE TOR *Prvi trećoreci kod nas*, JOŠKO BELAMARIĆ *Umjetnička baština franjevaca u XIII. st.*

Drugi dio simpozija održan je u samostanu sv. Franje u Zadru, 2. listopada 2012., s početkom u 15 sati. Brojne uzvanike pozdravili su: fra Andrija Bilokapić, provincijalni ministar Franjevačke pro-

vincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri, te dr. Želimir Puljić, nadbiskup zadarski.

Predavanja su održali: Fra MARIJAN KARAU-LA OFM pročitao je predavanje *Početak franjevaštva u Bosni* od fra ANDRIJE ZIRDUMA OFM koji je bolestan, MILKO BRKOVIĆ *Diplomatička analiza papinskih isprava o franjevcima u XIII. st. u Zadru*, Fra JOSIP SOPTA OFM, *Dubrovačka tradicija o boravku sv. Franje*, MARIJAN SIVRIĆ *Franjevci u oporukama DADU*, Fra LJUDEVIT MARAČIĆ OFMConv *Istarska tradicija o dolasku sv. Franje*, Fra STANKO ŠKUNCA OFM *Zadarska tradicija o boravku sv. Franje*, Fra DANIJELO PATAFTA OFM *Počeci franjevaštva u Primorju i primorskom zaleđu* (predavanje radio zajedno s fra Emanuelom Hoško, koji zbog bolesti nije mogao doći na simpozij), fra MARIJAN VOGRIN OFMConv *Prvi franjevci u Sloveniji u XIII. st.*, fra ROBERT JOLIĆ OFM *Fra Dominik Mandić – istraživač franjevačkih početaka u Hrvata*, fra GABRIJEL JURIŠIĆ *Prvi naši franjevački svetački likovi*, MILAN IVANIŠEVIĆ *Desa Lučić i prvi franjevci u Trogiru*.

Uz još neke predavače na simpozij nije mogao doći zbog bolesti i održati svoje predavanje ni naš fra Tomislav Mrkonjić OFMConv.

Toma Čelanski, prvi Franjin životopisac, posvjedočio je da je Franjo šest godina nakon obraćenja (1212.), želeći otići u Siriju propovijedati Evanđelje Saracenima, dospio s lađom tjeranom protivnim vjetrovima na obale Hrvatske (Sklavonije) (1Čel 55). Više predavača pokušalo je uvažiti tradicije raznih dalmatinskih gradova, pa i Istre, koji se otimaju za taj Franjin boravak. Neki predavači povezali su ove tradicije s možebitnim Franjinim boravkom u više dalmatinskih gradova za vrijeme njegova povratka iz Sirije 1220. godine. Predavači su nastojali prikazati početke franjevaštva u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini (XIII. stoljeće). Ovaj simpozij je od velike koristi i zato što je okupio velik broj franjevac raznih ogranaka te redovnica više franjevačkih družbi.

Zahvalnost u prvom redu ide organizatorima ovog simpozija i predavačima! A naša Provincija posebno zahvaljuje fra Ljudevitu Maračiću koji je uložio mnogo truda, zajedno s drugim franjevcima, u organizaciji ovog simpozija, ali i kao predavaču. Dakako, posebna zahvalnost ide našem sa-

mostanu sv. Franje u Splitu, koji je organizirao prenoćište za dobar dio naših redovnika, kao i objede za sve uzvanike! Objede je organizirao i samostan sv. Franje u Zadru kome isto tako iskreno zahvaljujemo!

fra Augustin Kordić

Pozdravno slovo u Splitu

Kao domaćin ovog dijela našega znanstvenog skupa, u povodu proslave 800. obljetnice dolaska sv. Franje u ove naše krajeve, a isto tako i kao predstavnik braće koja žive pod ovim krovom, na početku ovoga našeg susreta najprije izričem radost i zadovoljstvo što je organizator odlučio prihvatiti naše gostoprinstvo u Splitu. Braća moje Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, kao i braća našeg samostana sv. Frane u Splitu osjećaju se počašćenima što mogu biti domaćini u ovom starom samostanu, kojemu početci sežu gotovo do samih početaka franjevačkog pokreta.

Prisjećamo se, ovom prigodom, i slične proslave, koja je u povodu 750. obljetnice dolaska sv. Franje – dakle pred ravnihi pedeset godina – upriličena ovdje, na istome mjestu. Tada je proslava bila ograničena samo na našu konventualsku provinciju, i nije nam poznato je li se još negdje svetkovao ovaj jubilej. Sjećam se, tada sam bio još klerik bogoslov, mi smo došli iz Zagreba i sudjelovali u trodnevnoj proslavi, koja je imala gotovo isključivo liturgijski karakter. U trodnevnici su se redali tadašnji biskupi Celestin Bezmalinović, Ivo Gugić i Frane Franić. To je uglavnom bilo sve što se organiziralo pred pedeset godina.

Sada pak, kada slavimo sličnu obljetnicu, stariju za pedeset godina, imamo čast istaknuti kako ovogodišnja proslava po mnogočemu nadilazi prethodnu, i po bogatstvu sadržaja, i po broju sudionika, i po mjestima gdje se proslava odvija. Posebnu pak vrijednost – a to želim osobito istaknuti – vidim u sudjelovanju predstavnika svih naših muških i ženskih, redovničkih i svjetovnih franjevačkih obitelji u

Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Ta povezanost svih naših domaćih franjevačkih obitelji neosporno predstavlja veliki iskorak i nudi velike nade da će baš ova proslava dati dodatni poticaj daljnjemu zajedničkom radu i zbližavanju. Zato iskreno zahvaljujem Vijeću franjevačkih zajednica, našoj krovnoj instituciji koja povezuje franjevačku braću i sestre zemalja u kojima žive Hrvati, što se prihvatila ne samo pokroviteljstva, već i organizatorstva i sponzorstva ovih proslava, koje žele osvijestiti našu svijest da je franjevačka misao prisutna na hrvatskim prostorima već 800 godina.

fra Ljudevit Anton Maračić

PROSLAVA JUBILEJA NA SUSTIPANU

»Zajedno danas pozdravljamo tebe, oče Franjo, na obali tvoga dolaska u zemlju Hrvata. Zahvalni smo Bogu i tebi na 800 godina prisutnosti tvoje karizme u našoj Crkvi i narodu. Hvala ti, brate, za braću i sestre koji su nam kroz ovih osam stoljeća naviještali i svjedočili Radosnu vijest Krista raspeća i uskrsloga«, kazao je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvođeni u subotu 6. listopada misno slavlje na splitskom Sustipanu, nekadašnjem starom gradskom groblju.

Svečanost obilježavanja 800. obljetnice dolaska sv. Franje na hrvatsku obalu odvijala se pod geslom »Gospodin mi daje vjeru«, a središnja proslava započela je procesijom (koja je karakteristična za Dalmaciju) od crkve Sv. Frane na Obali preko Zapadne Obale do Sustipana, a u kojoj su sudjelovali biskupi: šibenski Ante Ivas, dubrovački Mate Uzinić i vojni ordinarij u BiH Tomo Vukšić, potom provincijali i provincijalke iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, svećenici, redovnici i redovnice, bogoslovi, sjemeništarci i kandidatice, članovi Franjevačkoga svjetovnog reda i FRAMA-e. Nazočili su i brojni predstavnici županijske i gradske vlasti, splitsko-dalmatinski župan Ante Sanader, splitska dogradonačelnica Anđelka Visković i predsjednica Gradskog vijeća Nevenka Bečić, predstavnici društvenih i kulturnih ustanova te više tisuća vjernika, hodočasnika iz Republika Hrvatske i BiH.

Svima njima riječi dobrodošlice uputio je mr. fra Žarko Relota, župnik župe sv. Stjepana pod Borovima (kojoj pripada Sustipan) i predsjednik Organizacijskog odbora proslave, koju organizira Vijeće franjevačkih zajednica Hrvatske i BiH. Zahvalio je nazočnima i svima koji su sudjelovali u obilježavanju proslave te velike obljetnice s karakterističnim Franjinim »Hvaljen budi Gospodine moj« iz »Pjesme stvorova«. Pozdravima se pridružio i nadbiskup Barišić, uputivši poseban pozdrav onima koji su bili spriječeni doći te misno slavlje prate u izravnom prijenosu HTV-a, onima koji se nose s velikim životnim problemima, bolestima, osamljenostima, poniženjima, siromaštvom i patnjom. »Sv. Franjo bi vas danas poput onog gubavca sve najradije zagrljio i poljubio. Svima Franjin pozdrav: Pax et bonum! Mir i dobro!«

Proslava je to 800. obljetnice, kako su nepovoljni vjetrovi svratili lađu na kojoj je Franjo iz Asiza kao hodočasnik putovao u Svetu zemlju te je u oluji našao luku spasa na obali hrvatskoga kopna. Dogodilo se to godine 1212., a gdje je vjetar oštećenu lađu prisilio da potraži luku spasa, ostaje otvoreno pitanje. I splitsko-trogirska varijanta ima svoje ozbiljne povijesne argumente. »U svakom slučaju, Hrvatska je druga duhovna domovina sv. Franje jer su prvi samostani franjevačke karizme izvan Italije, još za Franjina života, nikli na hrvatskoj obali. Snažno sjeme Franjine karizme našlo je plodno tlo posvuda u zemlji Hrvata i razvilo se u veliko i krošnjato stablo«, kazao je nadbiskup, sjetivši se brojnih franjevaca koji su u vjernosti Bogu i ljubavi prema bližnjemu i život darovali te su uzdignuti i na čast oltara (sv. Nikola Tavilić, sv. Leopold Bogdan Mandić i dr.). »Franjini duhovni sinovi i kćeri učili su nas čitati i pisati, moliti i raditi, slaviti Boga i poštovati bližnjega svoga. Stoljećima u najtežim danima bili su uza svoj narod, vidali njegove rane i hrabрили ga u kršćanskoj vjeri i nadi. U ovoj nadi sačuvali smo svoju kulturu, kršćansku svijest i nacionalni identitet. Hvala ti, brate Franjo, i za svu tvoju malu braću i sestre koji danas žive i svjedoče među nama u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini Radosnu vijest života nadahnuti svjetlom tvoje karizme«, kazao je nadbiskup Barišić.

Nadbiskup Barišić uputio je molitvu sv. Franji da ohrabri sve one na putu Kristova poziva i poslanja, prije svega sve one koji su prihvatili evanđeoske savjete radikalne vjernosti Bogu i ljubavi

prema bližnjima, osobito onima na rubu društvu. »Dobro došao na našu obalu života. Podrži nas usprkos protivnim vjetrovima na uzburkanom moru hrvatskoga tla u vjernosti Bogu i ljubavi prema bližnjima. Daj da i pored sestrice smrti, toga neizbježnoga protivnog vjetra života, mogremo stići u nebesku luku uskrsne obale Velikoga kralja«, zaključio je nadbiskup svoju homiliju.

Na kraju euharistijskoga slavlja, koje je uvećao zbor sastavljen od pjevača zborova župa Splitsko-makarske nadbiskupije povjerenih franjevcima, prigodnu riječ uputio je predsjednik Vijeća franjevačkih zajednica Hrvatske i BiH fra Ivan Sesar. Podsjetivši na višestoljetnu franjevačku baštinu naglasio je da je Franjo osim Italije samo pohađao dvije zemlje: Svetu zemlju i Hrvatsku. Nakon mise uslijedio je prigodni glazbeni program u ko-

jemu su sudjelovali glazbeni sastavi mladih, a za sve sudionike slavlja pripremljena je hrana, uz sok i kolače. Time je završen višednevni program proslave te velike i važne obljetnice, koja se sastojala od sportskoga, kulturnog, znanstvenog i pastoralno-liturgijskoga dijela.

Program središnje proslave započeo je u ponoć, s petka na subotu, bdjenjem u crkvi Sv. Frane na Obali u Splitu, koje je trajalo do 6 sati ujutro. Cijelu noć bio je izloženo Presveto i uz njega je do jutarnjih sati bdjela jedna redovnička franjevačka obitelj s područja grada Splita. Od 6 do 10 sati animaciju molitve preuzela je FRAMA i FSR, a završilo je blagoslovom s Presvetim na splitskoj Rivi. Sa svim tim i uz brojne jedrilice na obali koje sudjeluju u 81. »Mrdujskoj regati«, iz Splita je poslana lijepa razglednica. (IKA, subota, 6. listopada. 2012.)

PJESMA O BRODOLOMCU

*Već su po prilici prošli dvije stotine liga
Kadli cijelo nebo najednom prekrije tama.
Oblaci hitrije krenu, odasvud se vjetрови dignu,
Vali se jedan o drugi stanu razbijati, nigdje
Utihe, posvuda bura – more kao da gori.
K užadi svi trče, mornari spuštaju jedra;
Ali užad privezana za jarbol od vjetra
Zazviždi, a puhanje sruči snažnije vale...
No jednu jedinu lađu bacahu vjetri
Svi – prvo svojom je silom tjerao istočnjak, zatim
Zapadnjak, potom južnjak, a nakon njega sjevernjak;
Dizaše sad se u oblake, spuštaše sad se u ponore
Žuđaše za jednom lukom, u strahu od svake.
Nikako da stane taj olujni vrtlog što burka
More, donosi tamu, plaši mornare i vrti
Lađu ukrug...
– Svima podijeli Franjo jednu jedinu porciju –
Svi se začude –
Samo ona bijaše dosta da utaži gladi tolike;
Premda se stalno trošila, nije nestati mogla.
Tako se njegovom milošću zbilo isto:
Po znaku s neba njegov službenik svima dade
Nepotrošnu hranu, a još je više preosta.*

Henrik Avranški, Legenda s. Francisci versificata
u prijevodu Šime Deme,
preuzeto iz knjige SV. FRANJO BRODOLOMAC,
autora **Fra Nikole M. Roščića**, str. 28-29

dogaćdanja

DAN PROVINCIIJE U SPLITU

Hrvatska provincija sv. Jeronima franjeva-
ca koventualaca svoga je zaštitnika, sv. Jeronima,
crkvenog naučitelja, 30. rujna 2012., na poseban
način proslavila u samostanu i crkvi sv. Franje u
Splitu. Na ovu proslavu okupilo se više redovnika
iz Zagrebu na čelu s fra Ljudevitom Maračićem,
provincijalom, bogoslovi s magistrom fra Josipom
Blaževićem, potom redovnici iz Šibenika sa svojim
samostanskim vikarom fra Nikolom Roščićem,
postulanti iz Cresa s magistrom fra Zdravkom Tu-
bom, dva redovnika iz bratske Slovenske provinci-
je minorita s provincijalom fra Milanom Kosom i
redovnici domaćeg samostana sv. Franje na čelu s
gvardijanom fra Perom Džidom.

U samostanskoj dvorani u 17 sati braća su naj-
prije molila Večernju blagdana sv. Jeronima. Po-
tom je sve prisutne pozdravio fra Ljudevit Mara-
čić, provincijal, zahvalivši samostanu sv. Franje na
gostoprimstvu. Zaželio je svima ljubav prema Sve-
tom pismu sv. Jeronima. Fra Nikola Roščić pred-
stavio je prisutnima svoje dvije najnovije knjige:
»Sv. Frane brodolomac«, napisanu prigodom ovo-
godišnje proslave 800. obljetnice dolaska sv. Franje
Asiškoga u naše krajeve, i »Samostan sv. Frane u
Splitu«. Obje knjige su vrijedne i preporučujemo
ih našoj braći u Provinciji na čitanje! Ovaj pro-
gram obogatili su pjevanjem i sviranjem fra Mar-
tin Jaković i fra Michael Pavić.

U 19 sati fra Ljudevit Maračić, provincijal,
predvodio je sv. misu u crkvi sv. Franje, u konce-
lebraciji 15 svećenika i uz sudjelovanje većeg bro-
ja vjernika. U propovijedi se fra Ljudevit dotakao
kratkoga povijesnoga naziva naše Provincije te 800.
obljetnice dolaska sv. Franje u naše krajeve (1212.),
zahvalivši se svima koji su uzeli udjela u ovim pro-
slavama, a posebno fra Žarku Reloti.

Proslava Dana Provincije završila je zajednič-
kom večerom u 20 sati u samostanu sv. Frane.

U MOLVAMA OTVORE- NA GODINA VJERE

Godina vjere za Varaždinsku biskupiju svečano
je otvorena misnim slavljem koje je u nedjelju 14.
listopada u župnoj crkvi Uznesenja BDM u Mol-
vama predvodio varaždinski biskup Josip Mrzljak.
Među brojnim vjernicima u misi su sudjelovali
izvođači i organizatori ovogodišnjega jubilarnog
10. festivala marijanske duhovne glazbe pod nazi-
vom »Marijafest«, koji je 13. i 14. listopada odr-
žan u marijanskom svetištu u Molvama. Bila je to
ujedno misa zahvalnica za plodove zemlje i darove
ljudskih ruku, a liturgijsko pjevanje animirao je
Zbor mladih Varaždinske biskupije. U Službi rije-
či i molitvama vjernika sudjelovali su predstavnici
mladih iz svih krajeva Varaždinske biskupije.

S biskupom je koncelebriralo više svećenika,
među kojima i predstojnik biskupijskog Ureda za
pastoral mladih Tihomir Kosec, svećenici iz okol-
nih župa te domaći sinovi molvarske župe koja
je dala veći broj duhovnih zvanja, osobito u redu
franjevaca konventualaca. Pozdravne riječi na po-
četku mise uputio je domaći župnik fra Tomislav
Glavnik, OFMConv.

Biskup Mrzljak u homiliji je iznio svoju poruku
koju je uputio u prigodi Godine vjere i koja je toga
dana pročitana na misama u svim župama Varaž-
dinske biskupije. Podsjetio je da je u četvrtak 11.
listopada papa Benedikt XVI. proglasio Godinu
vjere na 50. obljetnicu početka II. vatikanskoga sa-
bora koji je započeo 1962. godine i 20. obljetnicu
Katekizma Katoličke Crkve koji je kao plod Kon-
cila objavljen istoga nadnevka 1992. Na spomen
tih jubileja ove godine započela je u Rimu Sino-
da biskupa pod naslovom »Nova evangelizacija za
prenošenje kršćanske vjere«, rekao je biskup, do-
davši da je velika većina vjernika u Varaždinskoj
biskupiji i našoj domovini Hrvatskoj vjeru primila
od svojih roditelja, od svojih predaka i tako je ka-
tolička vjera postala čvrsta tradicija u našem na-
rodu već od VII. stoljeća. Bogu smo zahvalni za

dobre temelje vjere u našem narodu i u svojim obiteljima, ali ta vjera mora postati i vjera svakoga od nas pojedinca, poručio je biskup koji je u nastavku govorio o tome što je uopće vjera, istaknuvši da je vjera milosni dar kojega Bog daje čovjeku i koji ju je pozvan učvršćivati. Zatim je potaknuo roditelje da budu prvi vjeroučitelji svojoj djeci: Na to imate pravo i dužnost po svim mogućim zakonima i propisima. Hrabro se zalažite za svoja prava u našem društvu u Hrvatskoj u kojem, ponekad, neki žele nametnuti neka svoja pravila koja su u suprotnosti s naravnim i vrhovnim vrednotama. Vjeroučiteljima, koji u školi prihvaćaju najmlađe kojima često dopunjuju ono što im nedostaje u obiteljima, poručio je da prate odrastanje mladih u njihovim presudnim godinama kada se formiraju i postaju zreli ljudi: Budite svjedoci vjere mladima u razredu, a kolegama u zbornici. Izabranim zastupnicima naroda u mjesnim, ali i najvišim institucijama upravljanja državom, poručio je da ne zanijeću svoju vjeru: Vjera je osobna, ali javna stvar, ona se ne skriva nego se očituje u životu pojedinca, ali i zajednice. Djelatnicima u medijima poručio je da pokušaju u životu ljudi pronalaziti dobre i pozitivne vrijednosti jer ćemo na taj način postajati bolji. Svećenicima je poručio da kao svjetionici vjere uvijek čine više i bolje, i to iz osobne vjere i svoga poslanja, a sve vjernike da podržavaju vjeru svojih svećenika svojom molitvom, te da se uzajamno jačaju u vjeri. Na kraju je istaknuo da Godina vjere počinje u mjesecu listopadu kada se revnije moli molitva krunice, dodavši da se moleći krunicu na najbolji mogući način učvršćuje svoju vjeru. Isti dan navečer u župnoj crkvi održan je festival na kojem je izvedeno 20 marijanskih pjesama s kojima su izvođači nastupili na proteklih devet festivala. (IKA, 15. listopada 2012.)

Apostolska penitencijerija u Rimu, 19. studenoga ove godine, objavila je zaseban dekret kojim se u sljedećih sedam godina crkvi Majke Božje u Molvama podjeljuje povlastica da svi vjernici, koji u određene dane (Vazmeni ponedjeljak, Duhovski ponedjeljak, Prva nedjelja srpnja, kad se slavi prijenos čudotvorne Gospe Molvarske, Velika Gospa i Mala Gospa) posjete crkvu i ispune uobičajene uvjete, mogu dobiti potpuni oprost. Dekret je potpisao kardinal Emanuel Monteiro de Castro, Veliki penitencijar. Dekret je izdan na molbu župnika fra Tomislava Glavnika i na preporuku varaždinskog biskupa mons. Josipa Mrzljaka.

DANI TRAJNE FORMACIJE

U zagrebačkom samostanu Svetoga Duha održan je od 15. do 18. listopada 2012. program trajne formacije za mlade članove naše provincije i sve zainteresirane. Tema programa je bila »Perspektive apostolata Vojske Bezgrešne u spektru nove evangelizacije.«

Program je započeo zajedničkom molitvom Jutarnje u ponedjeljak 15. listopada 2012. nakon koje su se okupljena braća uputila u Novi Marof, gdje se u sklopu našega samostana nalazi Nacionalni centar Vojske Bezgrešne. Tamo nam je o »Elementima nove evangelizacije u životu sv. Franje« progovorio fra Augustin Kordić, a potom je predavanje »Kronika Vojske Bezgrešne u Hrvatskoj« održao fra Ljudevit Maračić. S radom Nacionalnog centra upoznao nas je sam provincijski povjerenik za Vojsku Bezgrešne fra Ante Gašparić.

Po povratku u Zagreb program je nastavljen predavanjem fra Zdravka Tube »Međunarodni trendovi u apostolatu Vojske Bezgrešne«, te fra Ivan Bradarić predavanjem »Medijski apostolat sv. Maksimilijana Kolbea«. Večernju svetu misu predslavio je generalni definator fra Miljenko Hontić, a ostatak večer je bio predviđen za zajedničko druženje.

Drugi dan programa sudionici su pošli na hodočašće u marijansko svetište Voćin gdje je svetu

misu predvodio provincijal fra Ljudevit Maračić, a mjesni župnik vlč. Mladen Štivin nas je upoznao s poviješću, značenjem i trenutačnim pastoralnim stanjem svetišta i župe.

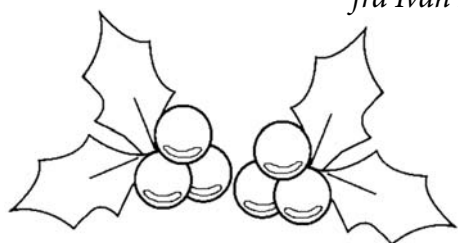
Hodočašće je nastavljeno posjetom katedrali sv. Terezije u Požegi i primanjem kod biskupa Antuna Škvorčevića, a potom obilazak zatvora Stara Gradiška koji nam je pokazao načelnik općine Velimir Paušić. Tu smo se sjetili i pomolili za desetoricu članova naše provincije koji su za vrijeme komunističke vlasti u ovom zatvoru robijali.

U srijedu 17. listopada 2012. svetu misu ujutro je predslavio mladomisnik fra Željko Klarić. Predavanje »Perspektive apostolata Vojske Bezgrešne u spektru nove evangelizacije. Pastoralni aspekt« održao je fra Žarko Relota, a potom je s nekoliko misli braći iznio neka značenja nove evangelizacije. Diskusija koja je potom uslijedila već je počela nazirati neke konkretne ideje i prijedloge za daljnji rad u apostolatu Vojske Bezgrešne. Navečer je održano javno predstavljanje knjige »Vojska Bezgrešne – Narav, teologija, duhovnost« autora fra Giuseppea Simbule.

Na početku zadnjeg dana programa svetu misu je predslavio fra Augustin Kordić, a radni dio je bio obilježen iznošenjem svjedočanstava asistenta u radu s Vojskom Bezgrešne. Braća su se međusobno obogatila različitim iznesenim iskustvima, a spomenuti su i mnogobrojni već ostvareni projekti poput već osnovanih zajednica Vojske Bezgrešne u Hrvatskoj, časopisa »Apostol Bezgrešne«, vokalno-instrumentalnog sastava »Apostoli mira«, glazbeni festival »Marijafest«, te mnogobrojno upisano članstvo od oko 40.000 članova u Hrvatskoj.

Vrhunac rada je bilo programiranje daljnjeg apostolata Vojske Bezgrešne, gdje su braća kroz vrlo bogatu diskusiju iznjedrila nekoliko točaka programa na kojem bi se trebala ekipno uključiti sva zainteresirana braća u Provinciji. Na kraju se okupljenima obratio provincijal fra Ljudevit Maračić izražavajući radost i zahvalnost zbog okupljanja oko ove važne teme franjevačkog apostolata.

fra Ivan Penava

PRIJEDLOZI I ZAKLJUČCI

Posljednjega dana Trajne formacije pristupilo se programiranju apostolata VB za naredno razdoblje, osobito kroz Godinu vjere. Nakon što su prikupljeni razni prijedlozi sudionika oformljena je radna skupina sa zadatkom da se što prije sastane, prijedloge razradi te, u dogovoru s gvardijanima samostana i župnicima pojedinih župa, predloži program organiziranog djelovanja za Godinu vjere. U radnu skupinu izabrani su: fra Zdravko Tuba, fra Josip Blažević, fra Ivan Bradarić, fra Ivan Penava i, dakako, fra Anto Gašparić, pod čijim ravnanjem sve treba biti realizirano. Fra Zdravko Tuba je preuzeo brigu oko reguliranja pravnog statusa VB i sudjelovat će ove godine na skupštini VB u Rimu te izvijestiti o njezinom sadržaju. Isti je spreman zauzeti se oko uređenja internetske umreženosti članova VB, a zajedno s fra Ivanom Bradarićem i oko izgradnje svojevrsnog »virtualnog Niepokalanowa«. Fra Ante je preuzeo brigu oko priređivanja čudotvornih medaljica i prigodnog letka koji bi se dijelili po svim našim župama (koje pokazuju zanimanje) prigodom ovogodišnjeg blagoslova kuća. U pripremi je mjuzikl o Maksimilijanu Kolbeu, veličanstveno djelo na kojemu, s bandom »Novo svitanje«, radi fra Ivan Bradarić, kao i franjevačke duhovne vježbe koje, s grupom mladih, priređuje fra Josip Blažević. To su neki od prijedloga koji će biti ponuđeni braći u provinciji u Godini vjere kao naš provincijski doprinos novoj evangelizaciji u svijetlu Vojske Bezgrešne. Očekivati je da će se u međuvremenu roditi i drugi prijedlozi. Pozvana su i ostala braća da se uključe, bilo prijedlozima, bilo prijavom za osobno sudjelovanje, u finaliziranju ovog programa. Svakako je, na prvom mjestu, istaknuta potreba da se ove godine svi bolje upoznamo i otkrijemo lik i djelo sv. Maksimilijana Kolbea, osobito njegov apostolat Vojske Bezgrešne, da ga izbavimo iz čisto pijetističkog zatvora i predstavimo njegov apostolat kao model djelovanja suvremenom čovjeku. U tome od velike koristi može biti i prigodno izdana knjiga Giuseppea Simbule, »Vojska Bezgrešne. Narav, teologija, duhovnost« koja je izašla u pripremi našeg Veritasa i predstavljena u okviru Trajne formacije.

Predložena je i tema trajne formacije za slijedeću godinu: »Formacija za voditelje duhovnih vježbi«.

DAN DUHA ASIZA

U organizaciji Franjevačkoga svjetovnog reda (Mjesno bratstvo Kaptol-Zagreb) i Povjerenstva za ekumenizam i dijalog Zagrebačke nadbiskupije, u subotu, 27. listopada, u crkvi sv. Franje na Kaptolu obilježio se Dan duha Asiza. Međureligijski molitveni susret bio je pod nazivom »Zajedno u zauzimanju za pravednost i mir.« U programu, koji je počeo u 19.30 sati, sudjelovali su predstavnici Crkava i vjerskih zajednica i to Bugarske pravoslavne Crkve, Evanđeoske pentekostne Crkve, Evanđeličke Crkve, Islamske vjerske zajednice, Katoličke Crkve, Makedonske pravoslavne Crkve, Reformirane kršćanske Crkve, Saveza baptističkih Crkava u Republici Hrvatskoj, Srpske pravoslavne Crkve i Židovske općine. U ime Katoličke Crkve okupljenima se obratio mons. Zvonimir Sekelj. Bogatstvo različitosti očitivalo se u programu u kojemu su se svi mogli predstaviti, jezicima na kojima su vjerski predstavnici molili, ali i u glazbenim točkama kojima se nastojala otkriti ljepota pjesama s religioznom tematikom.

U drugom dijelu susreta predstavljen je i zbornik »25 godina duha Asiza«, koji je uredio fra Josip Blažević. U zborniku se nalaze predavanja raznih autora, a koja su održana tijekom prošlogodišnjeg Tjedna međureligijskog dijaloga u Zagrebu. Uz fra Josipa Blaževića, zbornik su predstavili dr. Zvonimir Kurečić i imam Mevludi ef. Arslani, istaknuvši važnost zbornika za tematiku ekumenizma i međureligijskog dijaloga.

»FRANJEVAČKI IZVORI« NA HRVATSKOM

U izdanju Vijeća franjevačkih zajednica Hrvatske i Bosne i Hercegovine iz tiska su izašli »Franjevački izvori«. Ovo je za franjevačku obitelj hrvatskoga govornog područja veliki događaj, jer se prvi put u jednom djelu tiskaju svi važniji franjevački spisi.

Kako u Uvodu piše glavni urednik, »Franjevačke izvore sačinjavaju najznačajniji spisi iz XIII. i XIV. st. koje su nam ostavili Franjo i Klara iz Asiza, zatim njihove prve biografije te papinske bule, po-

vijesna svjedočanstva i kronike. Skupljeni po prvi put u jednome svesku na hrvatskome jeziku, ovi dokumenti predstavljaju nepresušno vrelo za proučavanje i dublje otkrivanje franjevačke duhovnosti i karizme. Po svojoj važnosti Franjevački izvori svojevrsna su franjevačka biblija. Ovo su temeljni dokumenti osamstoljetne franjevačke tradicije.«

U pripremanju ovoga djela sudjelovao je i određeni broj fratarata iz naše Provincije, bilo kao članovi Uredničkog vijeća, bilo kao prevoditelji tekstova. Materijalna sredstva za tiskanje ove knjige osigurala je najvećim dijelom Vlada Republike Hrvatske. U »Franjevačkim izvorima« na jednom mjestu skupljeni su: Spisi i životopisi sv. Franje, Svjedočanstva i papinski dokumenti o sv. Franji, Spisi i životopisi sv. Klare, Dokumenti o sv. Klari, Zakonodavni tekstovi Reda braće i sestara od pokore s dodatcima: Kasnija pravila Trećega svjetovnog reda sv. Franje i Pravila Trećega samostanskog reda sv. Franje.

Djelo je tiskano na lijepom biblijskom papiru, ima 2271 stranicu teksta i tvrdi platneni uvez. Dobit će ga svi franjevci i franjevke hrvatskog govornog područja, a također i zainteresirani pripadnici FSR-a i Frame. Nadamo se da će ovi »Franjevački izvori« biti na veliku duhovnu korist svim čitateljima, osobito članovima franjevačke obitelji. A oni koji ne poznaju dovoljno lik i djelo sv. Franje i sv. Klare, ovo će biti prigoda da ih bolje upoznaju.

TRIBINE U »GODINI VJERE«

U ponedjeljak, 12. studenog, u prepunoj dvorani svetoga Franje na zagrebačkom Svetom Duhu u organizaciji župe svetoga Antuna Padovanskoga održana je treća u nizu od deset tribina s katehezom za odrasle na temu: Postojanje Boga: »Čovjek je otvoren za Boga«. U sklopu Godine vjere, koja je nedavno započela, kateheze se redovito održavaju svakog drugog ponedjeljka u mjesecu s početkom u 19.45 sati. Prva tribina održana je 8. listopada na temu: »Početak Godine vjere: novi poticaj za poslanje vjernika«, a druga je održana 22 listopada na temu: »Porta fidei – Vrata vjere / nota s pastoralnom smjernicama za godinu vjere. Zašto Godina vjere?« Voditelj tribine s katehezom za odrasle je

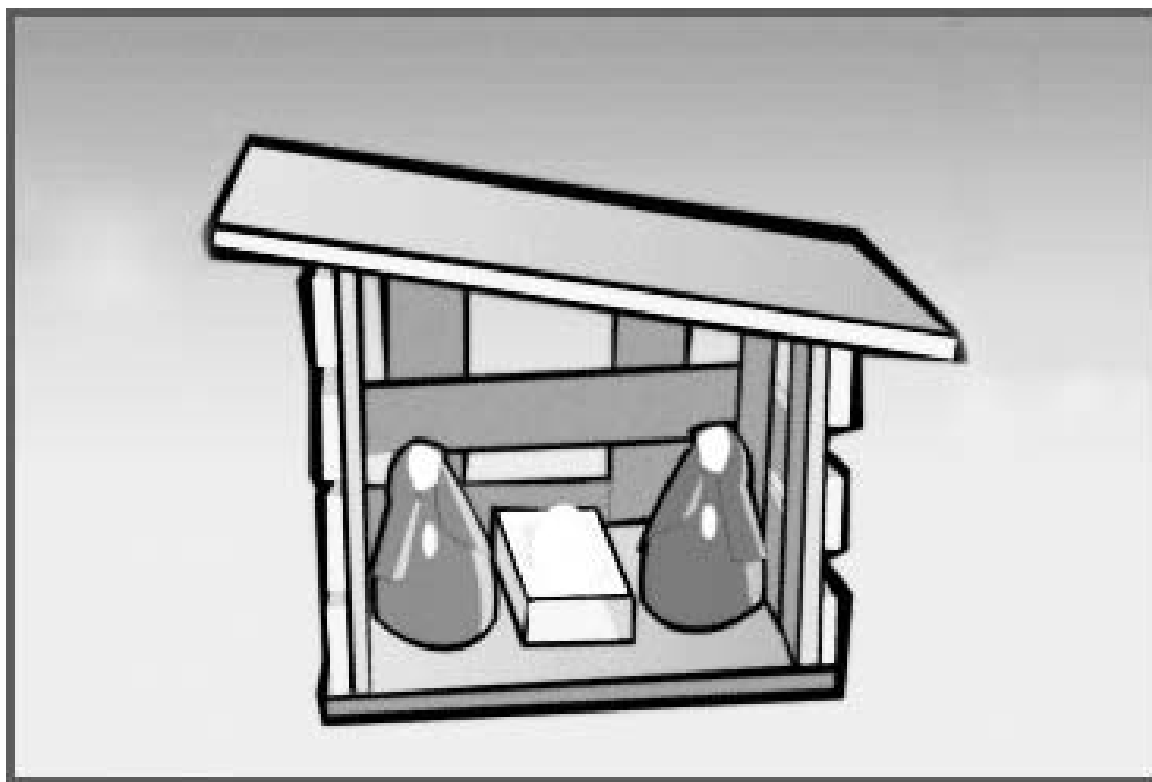
profesor na Katoličko bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu fra Ivan Karlić.

Fra Ivan Karlić je na tribini u ponedjeljak 12. studenog 2012. godine pod nazivom: Postojanje Boga: »Čovjek je otvoren za Boga« problematizirao temu Božjeg postojanja te na temelju nauka koji je sadržan u Katekizmu Katoličke Crkve dao jasan i precizan katolički odgovor na spomenuto pitanje. U tribini se na početku posebno osvrnuo na postojanje religijske činjenice koja je prisutna u svim društvima cjelokupne ljudske povijesti rekavši kako »sve kulture imaju kao zajednički nazivnik shvaćanje i vjeru u Boga kao i središnje teme ljudske egzistencije«. Potom je nastavio o putovima spoznaje Boga, kako onoga filozofskog, do kojeg su svojim umovanjem došli brojni filozofi, tako i onoga koji je proistekao iz samih materijalnih stvorenih bića koji svojim postojanjem upućuju na svoga Stvoritelja. U trećem dijelu tribine, voditelj se posebno osvrnuo na ljudski duh koji otkriva Boga rekavši kako sama činjenica »postojanja ljudske slobode i odgovornosti dovodi do postojanja Boga jer su svi muškarci i žene stvoreni na sliku i priliku Božju«. U završnom dijelu tribine profesor Karlić najprije je govorio o ateizmu kao o čovjekovoj mogućnosti odbijanja i poricanja Božjega postojanja kao izrazu njegove slobode, pri tome posebno analiziravši uzroke i tipove ateizma.

Ističući kako vjernici ne smiju bježati od vlastite odgovornosti za uzroke ateizma jer je jedan od uzročnika zasigurno i nevjerodostojan i neautentičan život Kristovih učenika. Uz ateizam usko je povezana i pojava agnosticizma i vjerske ravnodušnosti koja je danas prisutna možda i više nego ikada prije u cjelokupnoj povijesti kršćanstva te se upravo ovdje otvara veliko područje rada nove evangelizacije. Na samom kraju voditelj tribine govoreći o vjerskom pluralizmu i sve prisutnijem međureligijskom dijalogu jasno i nedvojbeno istaknuo kako sve svjetske religije treba poštivati, ali kako katolik pri tome uvijek mora znati da postoji samo jedan pravi Bog koji je sebe objavio u Isusu Kristu, jedinom Spasitelju svijeta.

Cilj tribina s katehezom za odrasle koje se održavaju u župi svetoga Antuna Padovanskoga na Svetom Duhu u Zagrebu je predstaviti i razjasniti, ponajprije župljanima, ali i svim zainteresiranima, temeljne istine katoličke vjere koje su sadržane u Katekizmu Katoličke Crkve te ujedno u ozračju sekulariziranoga društva posvijestiti vrijednost vlastite vjere i istinitost poruke spasenja koja nam je objavljena po Isusu Kristu.

Sljedeća tribina s katehezom za odrasle održava se u ponedjeljak 10. prosinca u 19.45 sati pod nazivom: Objava Boga: Bog prilazi čovjeku; Sveto pismo (KKC 36-141).

naši jubilarci

ZLATNI SVEĆENIČKI JUBILEJ

U nedjelju 2. prosinca 2012. godine u crkvi svetoga Antuna Padovanskoga na Svetom Duhu svečanim euharistijskim slavljem obilježena je 50. obljetnica svećeničkog ređenja trojice naše redovniče braće: fra Bernardina Filinića, fra Damjana Glavaša i fra Ljudevita Maračića. Zahvalno euharistijsko slavlje, u prepunoj crkvi, predslavio je fra Ljudevit Maračić, provincijalni ministar i jedan od jubilaraca, u koncelecijaciji sa brojnom braćom iz Provincije kao i sa drugim svećenicima školskim kolegama.

Propovjednik na zlatnom svećeničkom jubileju bio je fra Nikola Mate Roščić koji je u vrlo nadahnutoj propovijedi najprije u kratkim crtama iznio životopise sve trojice slavljenika da bi u drugom dijelu progovorio o vrijednosti, važnosti, uzvišenosti ali i nužnosti svećeničkog zvanja. U svom vrlo živopisnom i prepoznatljivom propovjedničkom stilu postavio je retoričko pitanje: Što se događa u trenutku svećeničkog ređenja? Naglasivši pri tome, da svećeništvo nije funkcionalna služba u Crkvi nego je ona egzistencijalna. Jer živi čovjek, muškarac, sa svim svojim sposobnostima, intelektualnim, emocionalnim i fizičkim stavlja se u novi odnos sa Isusom Kristom da bude njegov predstavnik na zemlji, da bude drugi Krist, alter Christus. Govoreći o izrazito antiklerikalnom raspoloženju koje je započelo još od Francuske revolucije, od koje se na sve moguće načine želi svećenika izolirati iz društva te ga potpuno marginalizirati pri tome ne štedeći načina i sredstava kako i na koji način to ostvariti. Propovjednik je istaknuo da u tome sigurno veliku ulogu imaju i mediji koji pridonose sustavnom ocrnjivanju slike svećenika u društvu. Fra Nikola je nastavio iznoseći jednu snažnu sliku iz života svetoga Franje Asiškoga pred kojega je doveden svećenik koji je živio grešnim i sablažnjivim načinom života. Mnoštvo koje je očeo-

kivalo da će sveti Franjo i sam osuditi sablažnjiv i grešan način života svećenika rekao je da ne želi vidjeti ni znati bilo što drugo, grijehe ili slabosti spomenutog svećenika, osim da po rukama toga svećenika biva uprisutnjeno Tijelo i Krv Gospodina našega Isusa Krista, te da kroz njegova usta biva navještena radosna vijest evanđelja. Čestitajući zlatomisnicima veliki jubilej, propovjednik je istaknuo kako ih nije slomilo i pokolebalo razdoblje komunističkog režima ili modernog vremena u obavljanju njihove svećeničke službe nego su, naprotiv, sve svoje intelektualne, afektivne, emocionalne i fizičke snage stavili u službu Bogu, Crkvi narodu, svjesni u potpunosti svih svojih ograničenja i slabosti, svjesni da su ljudi, a ne anđeli, ali ljudi koji pripadaju Bogu! Na kraju propovijedi, fra Nikola je pozvao sve svećenike da postanu svjesni odgovornosti, uzvišenosti i ljepote vlastitoga svećeničkog poslanja te da kao takvi budu na službi Bogu, Crkvi i hrvatskom katoličkom narodu.

Na samom kraju euharistijskog slavlja, u ime sve trojice slavljenika, biranim riječima obratio se fra Ljudevit Maračić koji je u prigodnom zahvalnom govoru izrazio svoju veliku radost i zahvalnost što mogu slaviti svoj zlatni svećenički jubilej upravo na istom mjestu i u isto vrijeme na kojem su prije pedeset godina postali svećenici. Svečanom euharistijskom slavlju svojim pjevanjem pridonio je i župni zbor Tomislav Talan kao i besprijeekorna liturgijska asistencija naših bogoslova.

Slavlje zlatnoga jubileja uz rodbinu, školske kolege, redovničku braću iz cijele Provincije, kao i brojne prijatelje nastavilo se za bratskim stolom u samostanu na zagrebačkom Svetom Duhu.

fra Vladimir Vidović

RIJEČI ZAHVALE

Na kraju svečane akademije u povodu 50. obljetnice svećeničkog ređenja, najstariji među tadašnjim mladomisnicima, fra Bernardin Filinić izrazio je riječi zahvale:

Zamoljen sam i čast mi je da u ime Ljudevita i Damjana, kažem riječ zahvale. Zahvaljujemo prije svega Bogu za njegovu ljubav i vjernost. To kažem ne kao frazu, nego što smo uistinu u svom svećenikom životu iskusili Božju ljubav i milosrđe, ne samo u ovih pedeset godina svećeništva nego i prije. Sve sposobnosti duha i tijela primili smo na dar. Bili smo ništa i nismo se morali ni roditi. A kako smo umnožili talente ili nešto zakopali, ubrzo ćemo dati račun Gospodinu, jer talenti su Božji, a ne naši. Zahvaljujemo potom svojim roditeljima koji su nam prenijeli život i vjeru. Zahvaljujemo, isto tako, svojim odgojiteljima. Tu ćemo najprije spomenuti o. Pija Polonijo dugogodišnjeg provincijala koji je bio strog ali čovjek vjere i koji je kao poglavar dok smo bili klerici pazio kako molimo prije svega časoslov, zatim o. Marijana Žugaja koji je bio provincijal kada smo zaređeni prije pedeset godina, uzoran svećenik i redovnik, potom naše magistre o. Dionizija Drnića u noviciatu i o. Celestina Tomića u klerikatu i jednom posebno dragom subratu kojem sam se uvijek divio ne samo na njegovu izvanrednom znanju nego prije svega zbog njegove velike ljubavi prema svakom čovjeku, a to je o. Marin Oreb. Bio je Božji dar radosti za našu zajednicu i kamo god je došao, a puno je trpio od glavobolje.

Konačno zahvaljujemo vama koji ste pripremili ovo slavlje: fra Ivanu Bradariću uredniku Veritasa, fra Augustinu Kordiću, tajniku Provincije i fra Tomislavu Cvetku poglavaru samostana i svima vama koji ste se odazvali i sudjelujete na ovom slavlju.

Kao poziv ovog slavlja uzimam riječi Ivana XXIII. koje je izrekao prije 50 godina, 11. listopada, na otvaranju II. Vatikanskog koncila Urbi et Orbi, one riječi koje je rekao sv. Petar uzetome koji je prosio na vratima hrama:

»Zlata i srebra nemam, što imam to ti dajem, u ime Isusa Krista Nazarećanina ustani i hodaj!« Iskreno kažem da sam ponosan što mi redovnici nemamo ni plaće ni penzije, gledajući tolike

ljude koji rade a ne primaju plaće. Mi živimo od milostinje, misnih stipendija i nešto od predavanja i propovijedi u ispomaganju. Sve to dolazi od siromaha i nismo gladni. Posebna je značajna ona riječ: »Ustani« puno više danas negoli prije 50 godina. U ono vrijeme mučenika, kada smo mi dolazili u sjemenište, bile su još zdrave obitelji sa brojnom djecom i sva su sjemeništa bila puna. I tada su se ispunile riječi ostvarene već u prvotnoj Crkvi: »Krv mučenika – sjeme kršćanstva.« Danas hrvatski katolički narod izumire, kao bolesnik leži čekajući smrt. Svake godine ima nas nekoliko tisuća manje. Ta riječ »Ustani i hodaj« poziv je za sve nas i po apostolskom pismu Benedikta XVI »Porta fidei« – Vrata vjere, poziv na novu evangelizaciju, koja ne ide bez križa. Najprije križ ali i radost majčinstva i očinstva, a onda križ ali i radost svećeničkog i redovničkog poziva. Bezgrešna Djevica Marija koja je povjerovala Gospodinu neka nam izmoli vjeru da možemo i mi danas izvršiti svoje poslanje! Hvala!

Na kraju svečanoga euharistijskog slavlja, najmlađi od tadašnjih ređenika, fra Ljudevit Maračić, zahvalio je u ime sve trojice braće ređene pred 50 godina:

Na kraju ove svečane mise zahvalnice, pod kojom smo se prisjetili svećeničkog ređenja koje je – upravo na ovome mjestu i u ovo isto vrijeme – tadašnji generalni vikar Zagrebačke nadbiskupije, pomoćni biskup Franjo Salis-Seewis, podijelio pectorici kandidata, osjećam dužnost, želju i potrebu da u njihovo i u svoje ime javno zahvalim. Najprije zahvala ide Gospodinu, od koga smo pozvani, iz Božjeg naroda odabrani, u Red male braće konventualaca prihvaćeni, za svećenike zaređeni i u ovaj svijet poslani. Hvala, neizreciva hvala Bogu!

U nizu svih onih kojima treba zahvaliti, a čiji bi popis zaista oduljio nabranje, od roditelja, poglavara, odgojitelja, rodbine, prijatelja, kolega i mnogih drugih, želim istaknuti samo dva imena: to je biskup reditelj, mons. Franjo Salis-Seewis, dugovječni zagrebački pomoćni biskup koji je odlaskom nadbiskupa bl. Alojzija Stepinca u zatvor i potom kućni pritvor, službeno upravljao Zagrebačkom nadbiskupijom skoro petnaest godina. On je, premda sam u visokoj životnoj dobi (već je bio

prešao devedesetu godinu života!), smogao volje i snage doći k nama, podijeliti sakrament sv. Reda, ostati potom s nama i podijeliti radost ne samo za bratskim stolom već i na prigodnoj akademiji. To je bilo i posljednji put da je podijelio svećenički red, jer se potom ubrzo povukao i nakon nekoliko godina zamijenio ovaj život s boljim, u vječnosti koja srećom ne pozna ogradu starosti. Pamtimo ga i ne možemo zaboraviti. Zato smo nas trojica jučer dopodne pohodili njegov grob u arkadama Mirogoja i pomolili se za našega biskupa Franju Salis-Seewisa. Drugo ime koje želimo u ovoj svečanoj prigodi posebno izdvojiti jest današnji propovjednik, fra Nikola Mate Roščić, naš nešto mlađi kolega i subrat, koji se kao pripadnik brojne generacije iz našega zajedničkog odgajaničkog razdoblja, želio pridružiti, biti s nama, podijeliti radost trenutka i izraziti to biranim riječima. O. Nikola, hvala Ti!

Što još reći, na kraju ove lijepe svečanosti? Mi smo za svećenike zaređeni u ovaj dan, u ovaj sat, na ovome mjestu, upravo na prvu adventsku nedjelju pred 50 godina. Bilo je to svega nekoliko dana prije završetka prvog zasjedanja Drugoga vatikanskog sabora, koji je tom prigodom izglasovao kao prvi veliki dokument Uredbu o liturgiji. Sjećamo se kako smo s radošću kod slavljenja svojih mladih misa u dotad nedodirljivi tekst Rimskog kanona – nije se doslovce mijenjao 400 godina! – smjeli uvrstiti i ime sv. Josipa. Bila je to jedina promjena koju je Koncil odmah dopustio, a potom je slijedilo sve većim ubrzanjem ono što je papa Ivan Dobri bio nazvao »otvaranjem svih vrata i prozora Crkve«. Mi smo ređeni upravo u ranoj zori ovoga buđenja Crkve, mi smo u pravom smislu bili prvi koncilski svećenici.

Jedna od ključnih riječi toga razdoblja bila je PROMJENA. Doista, proživjeli smo vrijeme silnih promjena, ne samo u Crkvi, u našem Redu, nego i u javnom, društvenom pa i državno-političkom životu. Možda smo svi mi tu magičnu riječ PROMJENA shvaćali pomalo jednostrano, prizemno, površinski, izvanjski. Ali smo s vremenom dobro shvatili da je srž svake promjene, one evanđeoske promjene na koju nas poziva upravo ovo vrijeme Došašća koje počinjemo, poziv na duhovnu/unutarnju/duboku promjenu, na obraćenje, najprije sebe, a potom i drugih. Shvatili smo kako je bio u pravu onaj mudar čovjek, čije riječi ovdje parafr-

ziramo: »Dok smo bili mladi i poletni, željeli smo promijeniti svijet. Kad smo postali stari i iskusni, počeli smo mijenjati sebe!« Pa ako očekujete jednu poruku i dobru misao od nas koji danas slavimo zlatni svećenički jubilej, mogla bi glasiti: Dok smo mladi i poletni, obično želimo mijenjati druge, a kad postajemo stari i iskusniji, shvaćamo da treba mijenjati sebe! – Valja ponavljati divnu molitvu: Bože, daj nam vedrine i mira da prihvatimo ono što se može promijeniti, hrabrosti i snage da promijenimo ono što treba promijeniti, mudrosti i iskustva da dobro razlikujemo jedno od drugoga.

Dok još jednom iskreno zahvaljujem, u ime svojih kolega, fra Bernardina i fra Damjana, i svoje osobno, svima vama koji ste došli s nama podijeliti radost, osobnu ili u duhu, i prije nego te osjeća je javno izrazimo pjevanjem zahvalnice Bogu, naša se misao okreće Pavlovoj poruci koju je pod stare dane izrekao u poslanici Filipljanima, nakon što je obavio javni ispit savjesti: »Braćo moja, što je za mnom, zaboravljam. Za onim što je preda mnom prežem, k cilju hitim – k nagradi višnjega poziva Božjega, u Kristu Isusu.«

izlog

PONOVLJENO IZDANJE KNJIGE »SV. NIKOLA BISKUP«

U izdanju »Veritasa«, potkraj studenoga ove godine – uoči blagdana svetog Nikole biskupa – naša poznata izdavačka kuća objavila je ponovljeno izdanje životopisa ovoga popularnog sveca o kojemu mnogi malo znaju. Knjigu je napisao naš redovnički subrat, o. Zvonko Zlodi, kao i mnoga druga djela hagiografskoga karaktera. Potreba tiskanja obnove izdanja potvrđuje činjenicu da je prvo izdanje rasprodano i da i dalje traje potražnja za ovim životopisom. Knjiga je vrlo ukusno opremljena, tvrdo ukoričena i u već prepoznatljivom dizajnu. Ima 112 stranica, a stoji 50 kn. Narudžbe prima Uprava »Veritasa«, Sveti Duh 33, 10000 Zagreb.

SVEČANI ZAVJETI

Na svetkovinu sv. Franje Asiškoga, 4. listopada, u zagrebačkoj crkvi sv. Antuna Padovanskoga, pod svetom misom u 19 sati fra Vladimir Vidović, položio je svoje svečane zavjete u Redu franjevac konventualaca. Svetu misu je predslavio fra Ljudevit Maračić, provincijalni ministar, u zajedništvu s braćom iz Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca. Svjedoci su bili fra Josip Blažević, vikar Provincije i magister klerika, i fra Ilija Miškić, gvardijan samostana sv. Antuna u Vinkovcima.

U prigodnoj homiliji, fra Ljudevit je rekao: Prihvaćanjem evanđeoskih zavjeta siromaštva, poslušnosti i čistoće mi se svakodnevno borimo protiv raznih ovisnosti koje znaju zarobiti i okovati naše srce, a to su trka za standardom i komforom, to je težnja za postizanjem časti i vlasti, to je popuštanje ugađanjima raznih pohota našeg tijela. Tko to zna kontrolirati, tko se ne predaje tim zamamnim napastima, taj je istinski slobodan, taj uživa plodove svojeg odricanja radi Krista, radi njegova Kraljevstva, taj se stavlja na posvemašnje raspolaganje Bogu, Crkvi, narodu. To nas otvara radostima bratskog života, potiče u svima nama zdravi razvoj osjećaja i ljudske topline, zdrave familijarnosti.«

Po završetku misnoga slavlja, fra Vladimir je zahvalio svima koji su ga svojim molitvama pratili na njegovu putu. Osvrćući se na polaganje svečanih zavjeta, fra Vladimir je rekao: »Svečani 'da', 'da' Bogu, koji sam danas izrekao, satkan je od nepreglednog mnoštva malenih i jednostavnih 'da' koji se svakodnevno događaju u jednostavnosti i običnosti redovničkoga života. Ovaj trenutak jest trenutak uistinu velike radosti, u ispunjenosti i svojevrsni vrhunac redovničkoga života.«

Svečano euharistijsko slavlje svojom asistencijom uljepšali su bogoslovi i sjemeništarcji franjevac konventualaca s ministrantima, a pjevanjem župni zbor »Tomislav Talan«. Kao neposredna pri-

prava za zavjete organizirano je i molitveno bdiženje u srijedu, 3. listopada, koje je predvodio fra Josip Blažević, a animirali su ga bogoslovi.

Fra Vladimir Vidović rođen je u Vinkovcima 1982. godine. U postulaturu franjevac konventualaca primljen je 2007. godine; svoje prve redovničke zavjete položio je u Cresu 2009. godine. Studira petu godinu na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu.

fra Josip Ivanović

ĐAKONSKO REĐENJE

Na 27. nedjelju kroz crkvenu godinu, 7. listopada, u crkvi Rastanka svetih apostola u Novigradu Podravskom, pod svetom misom u 11 sati fra Josip Petonjić, zaređen je za đakona. Svetu misu je predslavio mons. Josip Mrzljak, biskup varaždinski, u zajedništvu s braćom iz Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca, fra Ljudevitom Maračićem, provincijalnim ministrom, fra Josipom Blaževićem, vikarom Provincije i magistrum klerika, te drugom braćom koja su pristigla iz samostana u Molvama, Vinkovcima i Zagrebu, s kancelarom Varaždinske biskupije mons. Antonom Perčićem, župnikom vlč. Nikolom Benkom i drugim svećenicima iz dekanata.

U svojoj homiliji biskup Mrzljak naglasio je važnost đakona u Crkvi, od njezinih samih početaka do današnjega dana, i njegovu spremnost i vjernost onomu što su obećali od svojega krštenja do đakonskoga ređenja. Biskup je rekao kako služenje koje vrši đakon ne prestaje primanjem drugog stupnja svetoga reda – prezbiterata – nego se ono nastavlja do konca života.

Svečano euharistijsko slavlje svojom asistencijom uljepšali su bogoslovi i sjemeništarcji franjevac konventualaca s ministrantima, a pjevanjem župni zbor.

Fra Josip Petonjić rođen je u Jajcu (BiH) 1987. godine. U sjemenište franjevac konventualaca primljen je 2002. godine; svoje prve redovničke zavjete položio je u Cresu 2007. godine, a 2011.

godine svečane zavjete. Završio je studij na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Godinu đakonskoga praktikuma provest će u Župi sv. Antuna Padovanskoga u Zagrebu (na Svetom Duhu).

fra Josip Ivanović

SUSRET KLERIKA DVIJU PROVINCIJA

Ovogodišnji susret juniora Slovenske i Hrvatske provincije franjevac konventualaca održan je u Ljubljani 25. listopada 2012. godine. Susretu su nazočili slovenski provincijalni ministar fra Milan Kos, nedavno izabrani predsjednik Srednjoeuropske konferencije franjevac konventualaca, te svi slovenski bogoslovi i tri bogoslova, sada već đakona iz Rumunjske. Sa hrvatske strane bili su nazočni vikar Provincije i magistar bogoslova fra Josip Blažević te svi bogoslovi, osim fra Stjepana koji se nalazi na studiju u Rimu.

Svake godine naše je druženje posebno. Započelo je u samostanskoj blagovaonici; specifično, jer taj samostan donedavno nije postojao, barem ne kao samostan Male braće konventualaca. Naime iz nekadašnjeg samostana u Sostru, mjestu pored slovenskoga glavnog grada, klerikat je »preseljen« u sam centar Ljubljane. Uistinu lijep samostan i lijepa crkva te lijepa lokacija: udaljen je samo 10 minuta do fakulteta! Braći Slovencima time je uvelike olakšan studij.

Nakon kratkog druženja za stolom pošli smo prema mjestu Črna Vas. Tamo se nalazi naša nekadašnja crkva. Zbog nedostatka braće prepuštena je na brigu Biskupiji. Jednostavno i specifično uređena, stil je modernistički, a djelo je slovenskog majstora Plečnika, koji je inače zaslužan za brojna umjetnička graditeljska djela u samoj Ljubljani. Mostovi, svodovi, prolazi – njegova su specijalnost.

Po završetku posjeta spomenutoj crkvi zaputili smo se prema svetištu Gospe Međugorske u Kureščaku, točnije na Kureščaku, jer se mjesto nalazi na brdu. Tu smo uz zajedničku animaciju slovenskih i hrvatskih bogoslova slavili svetu misu, koju je na čast Blažene Djevice Marije slavio fra Milan Kos. Pjevalo se i molilo na oba jezika. Predivno je kako dva različita jezika jednim žarom i istim Duhom slave Gospodina!

Sljedeća postaja je bila Postojna. Mjesto se nalazi nekih sat vremena vožnje u smjeru – zapad. Najprije je uslijedio bratski ručak, a potom je u 14 sati započeo obilazak poznate Postojnske jame. Na dubini od 120 metara nalazi se kraljevstvo ljepote stalaktita, stalagmita i stalagnata. Imao sam dojam da se nalazim u nekome davno zaleđenom gradu (zamalo, jer je dolje temperatura 9°C). Što Božja domišljatost može stvoriti, ne može se niti naslikati niti opisati! Uistinu, čuda prirode. Jamom nas je vodila žena–vodič te nam lijepo opisivala sam nastanak jame, vrijeme pronalaska, itd. Vidjeli smo također i poznatu čovječju ribicu. Svima je bio zanimljiv sljedeći podatak: može preživjeti bez hrane čak do šest godina! Čuvši to, htjeli smo si ponijeti svaki po primjerak za tako ekonomičnog kućnog ljubimca, ali nažalost – nije dopušteno!

Vrativši se iz Postojne u Ljubljano obišli smo još i već spomenutu župnu crkvu svetog Petra. Sagrađena u baroknom stilu, bogata živopisnim slikama, ujedno je dom oko 7.000 vjernika, od kojih vrlo malen broj dolazi na nedjeljnu svetu misu. Braću čeka veliki i zahtjevan posao – nove evangelizacije!

Uslijedila je bratska večera te večernja šetnja Gradom. Ljubljana je uistinu živ, moderan europski grad. Unatoč tome što je bio već kraj listopada, ulice su pune šetača, raznih »uličnih umjetnika« te roditelja s djecom. Ovdje su došle do izražaja sve ljepote Plečnikova umjetničkog izričaja: jednostavnosti i noviteta, starog i novog.

Srca puna zahvalnosti vratili smo se u Lijepu našu, nadajući se da će ovaj susret, kao i sve dobre tradicije u našoj Provinciji zaživjeti još dugo, dugo!

fra Ivan Lotar

X. DANI OTVORENIH VRATA

U našem klerikatu od 19. do 21. listopada 2012. godine održani su Dani otvorenih vrata klerikata i to deseti put po redu. Ovim jubilarnim Danima odazvala su se devetorica mladića, Zoran iz Viteza, Ivan, Tomica i Luka iz Zagreba, Dragutin i Dominik iz Pule, Marko i Stjepan iz Splita i Marino iz Daruvara.

Susret je započeo u petak, 19. listopada u prostorijama klerikata na Svetom Duhu međusobnim

upoznavanjem, potom je nastavljen molitvom krunice i Večernje. Nakon zajedničke večere u samostanskoj blagovaonici uslijedilo je predstavljanje našega Reda i Provincije. Prvi dan završili smo kratkim klanjanjem u klerikatskoj kapelici i molitvom Povečerja.

Sljedeći dan započeli smo slavljenjem svete mise na latinskom jeziku i molitvom Jutarnje. Nakon doručka, sudionici Dana otvorenih vrata pošli su u kratko razgledavanje samostanskog i župnog kompleksa. Posjetili smo tako Župnu crkvu, Sjemenište, Centar za međureligijski dijalog Hrvatski Areopag, Dom svetoga Antuna te izdavačku kuću Veritas. Potom je uslijedila središnja točka subotnjeg dijela programa, a to je bila kateheza o duhovnom pozivu koju je izvršno pripremio i vodio fra Željko Klarić, provincijski promicatelj duhovnih zvanja, uz suradnju đakona fra Josipa Petonjića kao i drugih, koji su govor o duhovnom pozivu potkrijepili svjedočanstvom vlastitog poziva.

Poslije kateheze o duhovnom pozivu uslijedilo je pokorničko bogoslužje s ispitom savjesti koje je vodio fra Josip Blažević te je nakon ovoga pružena mogućnost za sakrament pomirenja pri čemu je pomogao i fra Ambroz Knežić.

Nakon meditacije i molitve Srednjeg časa u 15 sati fra Josip Blažević održao je duhovni nagovor o značenju i vrijednosti rada posebno u životu svetoga Franje kao i u našem redovničkom životu. Potom je uslijedilo čišćenje klerikata, uobičajena aktivnost koju mi bogoslovi činimo svake subote.

U subotu navečer, bila je rekreativna večer, u kojoj smo uz malo pjesme i različite animacijske igre dan završili u pravom franjevačkom radosnom duhu.

Posljednji dan susreta, u nedjelju, nakon pjevanje Jutarnje slavili smo svetu misu u župnoj crkvi, koju je predslavio fra Željko Klarić. Nakon svete mise, fra Josip Ivanović održao je izlaganje o velikanu našega vremena svetom Maksimilijanu Kolbeu te o udruzi Vojske Bezgrešne.

Susret smo završili iznošenjem dojмова svih sudionika, koji su se biranim riječima vrlo pozitivno izrazili o projektu Dana otvorenih vrata klerikata, kako o samome programu tako i o ideji održavanja ovakvoga događaja jer su mogli iz prve ruke vidjeti, doživjeti i iskusiti, barem nakratko, život jedne redovničke zajednice, upoznati se s posebnostima naše karizme i svjedočenja evanđeoskih vrednota.

izlog

KNJIGE FRA NIKOLE ROŠČIĆA

Iz tiska je izašla još jedna knjiga fra Nikole Rošćića, naslova »Isus Krist u židovstvu«. Sadržaj knjige najbolje ocrtava izdvojeni tekst na omotu:

Unatoč svim razmimoilaženjima, sporenjima i međusobnim okrivljivanjima tijekom punih dvadeset stoljeća, ipak valja shvatiti i prihvatiti činjenicu da židovi i kršćani dijele zajedničku duhovnu baštinu. Netko je upotrijebio slikovitost pa je rekao da su židovi i kršćani nerazdvojivi, iako naizmjenično izgledaju kao dva Adamova i Evina sina, dva brata Kain i Abel, ili kao Noini sinovi, ili pak Abrahamovi sinovi Izak i Ismail od majke Sare i Hagare, kao Jakov i Ezav, braća i sinovi Izaka i Rebeke. I to bi bila njihova povijesna i nadpovijesna kob i sudbina. A ne može se zanijekati da židovi i kršćani dijele zajedničku duhovnu baštinu: stari zavjet, monoteizam, vjeru u Boga stvoritelja, shvaćanje čovjeka kao slike Božje, savez, dekalog, mesijanstvo, kraljevstvo Božje, molitveno blago, štovanje Boga – strahopoštovanje, spoznavaju Boga, obraćanje, ljubav, nadu, svetost života, hvalbenicu Boga, njegova imena, njegova djela, vjeru u uskrsnuće tijela, vječni život... »Kao kršćani možemo duhovno živjeti samo ako ovu baštinu Izraela učinimo svojom. Ova baština spada u 'egzistencijalije' življene kršćanske vjere.«

Podsjećamo na fra Nikolin vrlo plodan izdavački niz ove jeseni:

1. *Sveti Frane brodolomac*, izdavač je Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca. Izašlo u rujnu 2012.

2. *Samostan sv. Frane u Splitu*, izdavač je Hrvatska Provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca i samostan sv. Frane u Splitu. Izašlo u rujnu 2012.

3. *Isus Krist u islamu*, objavljeno u vlastitoj nakladi autora. Izašlo u listopadu 2012.

4. *Isus Krist u židovstvu*, objavljeno u vlastitoj nakladi autora. Izašlo u studenom 2012.

Najavljujemo uskoro još jednu fra Nikolinu knjigu, a to je djelo o revolucijama koje su tijekom vremena, sve do naših dana, razarale Crkvu.

